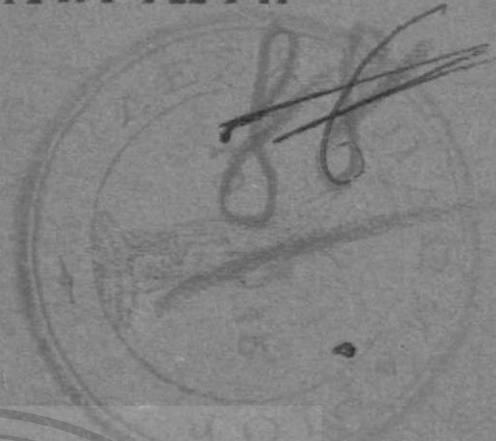


Λεωνή Τυμπαριού

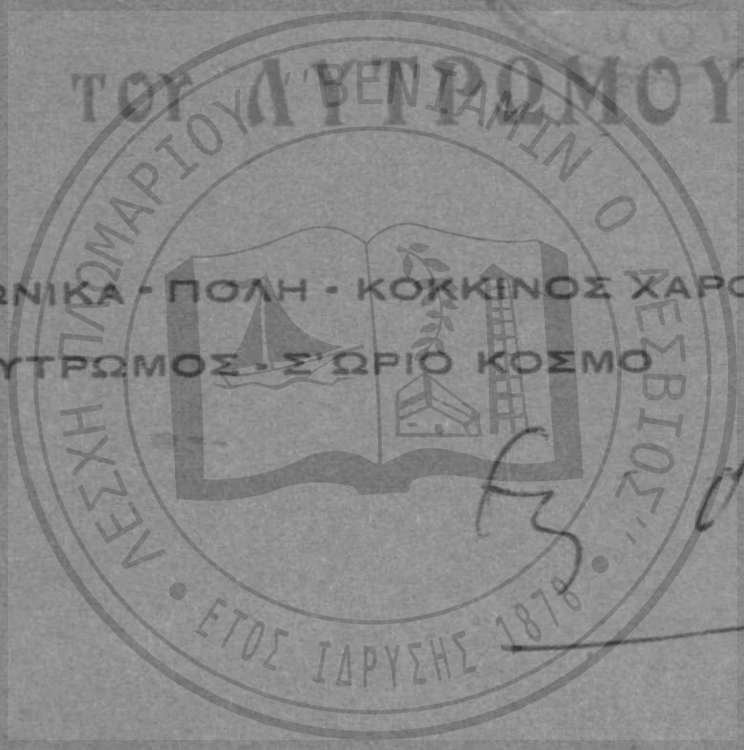
ΑΓΓΕΛΟΥ Θ. ΣΗΜΗΡΙΩΤΗ

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ



ΤΟΥ ΛΥΤΡΩΜΟΥ

ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΑ - ΠΟΛΗ - ΚΟΚΚΙΝΟΣ ΧΑΡΟΣ
ΛΥΤΡΩΜΟΣ - Σ' ΩΡΙΟ ΚΟΣΜΟ



Α. Ν. Ν. Ν.

ΠΑΡΙΣΙ
1920

88/86

B/y

~~117~~
476 α. 13



ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΛΥΤΡΩΜΟΥ



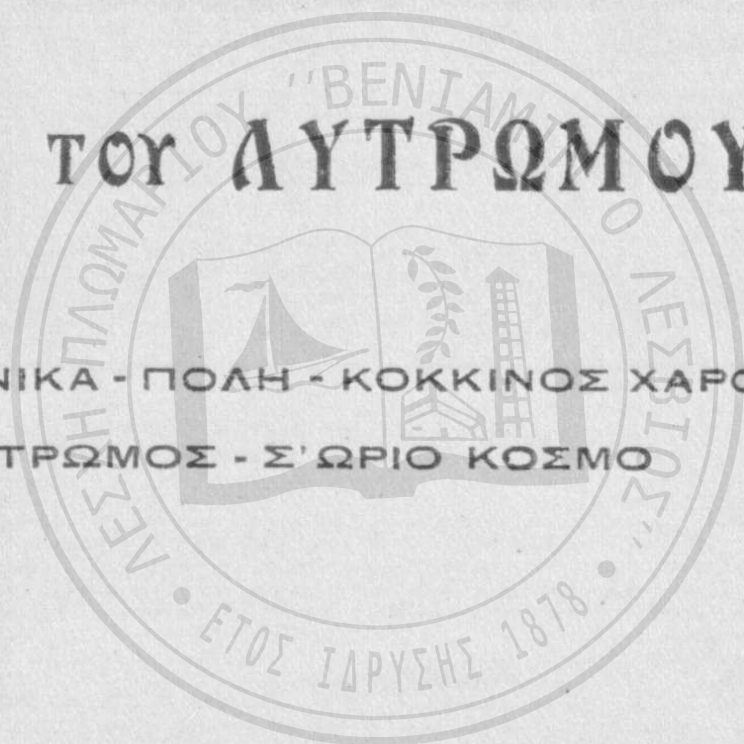
ΑΓΓΕΛΟΥ Θ. ΣΗΜΗΡΙΩΤΗ

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΤΟΥ ΛΥΤΡΩΜΟΥ

ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΑ - ΠΟΛΗ - ΚΟΚΚΙΝΟΣ ΧΑΡΟΣ

ΛΥΤΡΩΜΟΣ - Σ' ΩΡΙΟ ΚΟΣΜΟ

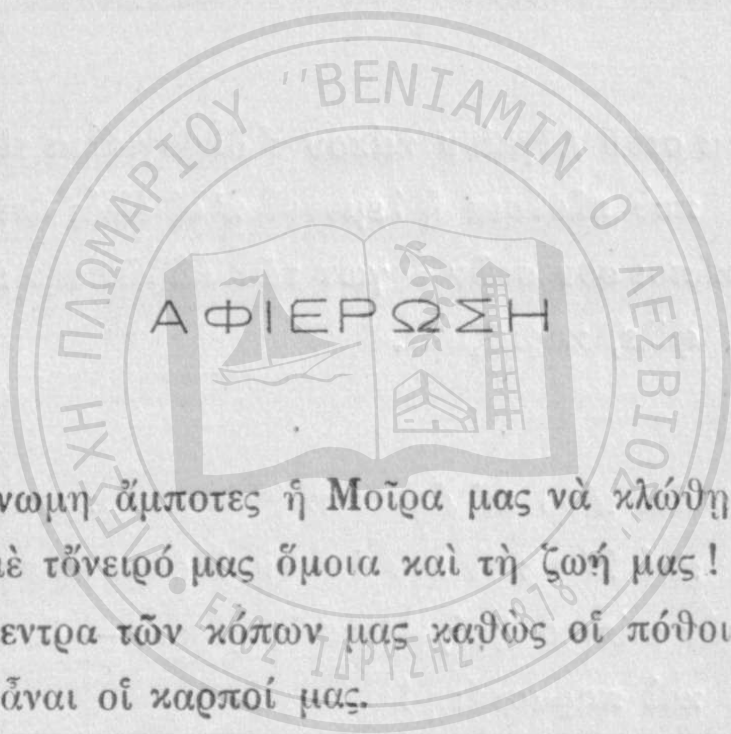


ΣΜΥΡΝΗ

1920

ΣΤΟΝ Κ. Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ
ΑΦΙΕΡΩΝΟΝΤΑΙ





Καλόγνωμη άμποτες ή Μοϊρα μας νά κλώθη
μέ τ'όνειρό μας όμοια και τή ζωή μας!
Στά σύδεντρα τών κόπων μας καθως οί πόθοι,
νά ναι οί καρποί μας.

Κι' όσοι πιστοί, μέ τά καλόπλεχτα πανέρια,
κι' όσοι άπ' τόν δρόμο βιαστικοί περνάνε,
καθως σε δέηση λαχταρίζοντας τά χέρια,
νά μάς τρυγάνε!

Σάν τῆ σνκιά, πού τ' Αἴντινιοῦ χάιρεται ὁ κάμπος,
καὶ πού, γιγάντιο φύτρο, στοιγιωμένο,
τὰ σῦκα της μοιράζει καὶ δὲν ξέρει — ὦ θάμπος! —
δικὸ καὶ ξένο!

“Ὅμοια στοῦ Αἰγαίου κάπου τ' ἀκρογιαλία τώρα,
πού πλούσια ἢ λεμονιά κ' οἱ ἔλιες ἀνθίζουν,
κ' οἱ κόποι σου στῶν ἔργων τῶν ἀδρῶν τὴν ὥρα,
φίλε, καρπίζουν.

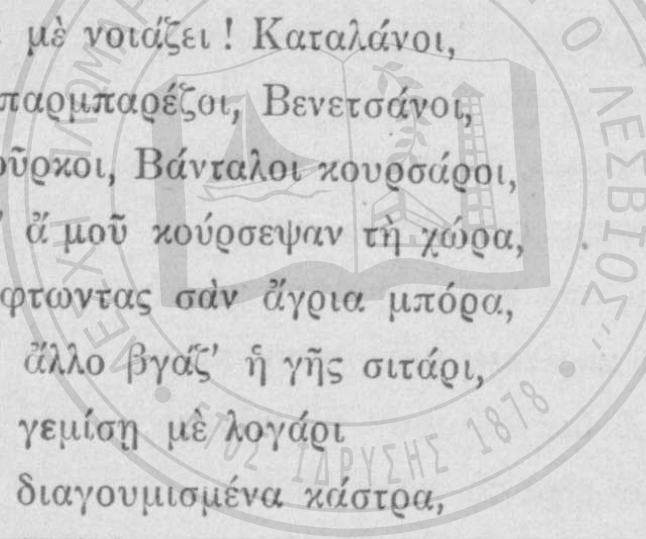
Κι' ὠραῖοι τόσο κι' ἀρμονικοὶ εἶναι οἱ καρποὶ σου,
πού λέω καὶ πιὸ ἀπ' τὴ Μοῖρα κρατεῖς κάτι,
ἔτσι σὰν κάποιος θεός, ~~ἄ~~ ποῶς ξέρει; — δουλευτή σου
καὶ παραστάτη!

Κι' ὡς μελετᾷ το ὁ νοῦς, ἢ φαντασία φτερώνει
καὶ πάει κι' ἀράζει, φωτερὸς διαβάτης,
στὴ Δήλια δάφνη, τὸν Ἀπόλλωνα πού ἠσκιώνει
ἢ φυλλωσιά της!



ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ

Στανροφόροι, Καταλάνοι,
Μπαρμπαρέζοι, Βενετσάνοι,
Τούρκοι, Βάνταλοι κουρσάροι,
πέσανε σὰν ἄγρια μπόρα,
καὶ μοῦ κούρσειψαν τὴ χώρα·
τὰ κορίτσια μοῦ ἔχουν πάρη,
μοῦ διαγούμισαν τὰ κάστρα,
πού εἶχα τὸ πολὺ λογάρι,
σύντριψαν καὶ τοὺς θεοὺς,
πὸν ἔφερέ μου ὁ πλάστης νοῦς,
σ' ἄγιαν ὥρα, ψηλά, ἀπ' τὰστρα!
Κι' ὄλα σὰν τὰ κάμαν πάστρα,
πέρα πᾶν, ὡς νὰ ἦταν κάποια,
κνκλορθόσυρτα δρολάπια!



Δὲ μὲ νοιάζει ! Καταλάνοι,
Μπαρμπαρέζοι, Βενετσάνοι,
Τοῦρκοι, Βάνταλοι κουρσάροι,
κι' ἄ μοῦ κούρσεψαν τὴ χώρα,
πέφτωντας σὰν ἄγρια μπόρα,
κι' ἄλλο βγάζ' ἢ γῆς σιτάρι,
νὰ γεμίση μέ λογάρι
τὰ διαγουμισμένα κάστρα,
κι' ἄλλ' ἢ πᾶσα μάννα, κόρη
θὰ γεννήση μου ἀδειανῶρι !
Νοιάζει με, ποιὰ σκέψη πλάστρα,
πειὸ θὰ πάη, νὰ κλέψη ἀπ' τᾶστρα,
νὰ μοῦ ξαναδώση τοὺς
μαρμαρένιους μου θεοὺς ;

ΑΝΘΕΜΙΟΣ ΚΑΙ ΙΣΙΔΩΡΟΣ

Βουλήθην ὁ Ἰουστιανὸς τὸ Σολομῶντα βασιλιᾶ,
στὴ δόξα του, νὰ ξεπεράσῃ,
καὶ βγάζει διάτα — «Χτίσετε στὴν Πόλῃ τὴν Ἁγιά Σοφιά,
περήφανη σὰν πλάσῃ!»

Τὸ λόγο δὲν ἀπόσωσε καὶ ὑποταχτικὴ τοῦ ἡ γῆς,
δίνει τὸν κάθε θησαυρό της·

Ἐὸ Ἥλιος, ποὺ ἀναγάλιασε, τὴ λάμψη δίνει τῆς αὐγῆς,
κ' ἡ Τέχνη τὸ κρυφό της.

Ἐὸ Νύχτα τὸ μυστήριό της· οἱ θάλασσες τοὺς μακρυνοὺς
ἀντίλαλους, τοὺς ἀπεράντους,
καί, κάτω ἀπὸ τὸν τροῦλλο της, νὰ κλείσουνε τοὺς οὐρανοὺς
οἱ ἀνθρώποι, δυὸ γιγάντους!

ΚΙΟΣΕ ΜΙΧΑΛ

— 1280 —

Αλλάχτε, Μοῦσες, τὸ σκοπὸ καὶ βγήκανε κυνηγι,
οἱ πελιδνές, οἱ ἀμίλητες, οἱ μαυροπελοφόρες,
οἱ Ἐρινύες οἱ σεμνές, ἀρχαῖες τῆς Νύχτας κόρες,
καὶ ψάχνουν, ψάχνουν γιὰ φονιά κι' ὅπου τιμὴ ἔχει λίγη!

— Ψάχτε γερά! ψάχτε βουβά! Τὸ νοῦ σας μὴ ξεφύγη,
Σκύλλες, κ' ἐγὼ στοὺς ἔρμους σας βωμούς, τὶς νύχτιες ὥρες,
μέλι κομίζω σας ἄγνόν — καὶ ζουμερές ὀπῶρες!...

— Σύνταχα ἐδῶ τὸ χνῶτο μας προδότη χνῶτο σμίγει...

Καὶ νὰ! χυμᾶνε, τὴν παλιὰν ἀδράχνοντας σαπίλα,
καὶ τὸ οὐρλιαχτό τους, φοβερό, ψηλὰ γλωμαίνει τᾶστρα·
— Ποιὸς εἶς' ἐσὺ καὶ πῶς σὲ λέν, πού τρέμεις σὰν τὰ φύλλα;

— Κιοσὲ Μιχάλ· διαφέντευα τῷ Χερμεγκιῶν τὰ Κάστρα,
κ' ὕστερα τούρκεψα· τοῦ Ὁσμὰν ὁ γκαρδιακὸς κι' ὁ κράχτης,
ὁ πρῶτος εἶμαι ἀπαρνητῆς τοῦ Γένους μου κι' ὁ σφάχτης!

ΟΙ ΚΟΡΕΣ ΤΟΥ ΝΟΤΑΡΑ

1

Παρθενικές, πεντάμορφες και τέτοιες πού κι' ακόμα
στη σκέψη πού τις μελετᾷ μιὰ ἀνατριχίλα φέρουν,
τοῦ Μέγα Δούκα Νοταρᾶ οἱ ἀρχοντοπούλες γέρνουν
τ' ἀφρόχυτά τους τὰ κορμιὰ σὲ ράθυμου ὕπνου στρώμα.

Μύρια δροσιᾶς ἀρώματα στ' ὠριόπλουμό τους δῶμα,
ξυπνώντας οἱ αὔρες οἱ αὐγινές τῆς Προποντίδος στέρνουν·
χαράζουν τὰ ματόκλαδα τὰ μακροῖσκια καὶ σέρνουν
ἀνάεροι Ἔρωτες χορούς, καὶ τὶς φιλοῦν στό στόμα.

Ποδοπλαντάζουν οἱ καρδιές οἱ ἀμύριστες· φουσκώνει
γλυκειᾶς λαχτάρας στεναγμὸς τὰ ὀρθὰ στητὰ τους στήθεια,
τὰ χέρια ἀνοίγουν τ' ὄνειρο ν' ἀδράξουν, μὰ φτερώνει

τὸν ὕπνο σαῖτεύοντας ὁ νέος ὁ ἥλιος βγαλμένος·
κ' εἶδαν, τὰ μάτια ἀνοίγοντας—ὦ Παναγία βοήθεια!
λάγνος Γενίτσαρος γελᾷ σὴν κλίνη τους γυρμένος!

Κόρες γλυκειῆς τοῦ Νοταρᾶ! Σ' ὄργια λαγνείας κ' αἱμάτων
 μιὰν ἀστραπὴ φωτίζει σας μέσ' στῶν αἰώνων τὰ βάθη·
 μὰ κι' ἂν τὸ μαῦρο ριζικὸ πικρὸ γιὰ σᾶς ἐστάθη,
 θεία προσγέρνει ἐπάνω σας ἡ Μοῖρα τῶν θυμάτων.

Κι' ἀνίσως καὶ τὸν Πορθητὴν, — ὦ Πόλη, ἀνάθεμά τον! —
 ποὺ σκλάβες λιανοτρέμουλες τοῦ ἀνάψατε τὰ πάθη,
 ἀφήκατε στὰ στήθια σας τὰ εὐγενικὰ κ' ἐφράθη
 κόκκινο ἀκόμη ἀπ' τὴ σφαγὴ κι' ἀψὺ κρασὶ γεμᾶτον·

κι' ἂν κλήρα σας μισρὴ ὁ φονιάς κυροῦ σας κι' ἀδερφῶνε,
 ὦ Κόρες! Θεία ἡ Μοῖρα σας! Μπροστὰ της στέκει, Χρόνε,
 σκύβεις μπροστὰ της, ποιητή, κι' ἄς κλειῇ μιὰν ἄγρια φρίκη!

Ἄνέγγιχτες, ἀναιώνια στὴν πατρικὴ σας κλίνη,
 σὲ ὕπνου αὐγινού χρυσόνειρον ὁ νοῦς σᾶς ἀναστήνει,
 καὶ βγαίνει ἀπ' τὴ μορφιά σας νειὸς ὁ ἥλιος, — σὰ μιὰ νίκη!

ΤΟ ΡΟΔΟΝ ΤΟ ΑΜΑΡΑΝΤΟΝ

Ὀλονυχτὶς καὶ σύναυγα, σὰ μπόρα ἀπὸ χαλάζι,
τὰ τείχη δέρονουν τοῦ Ἑβδομοῦ ὡς τοῦ Ρωμανοῦ τὴν Πύλη
ἀγρία τὰ πλήθη τοῦ Μεχμέτ, κ' ἡ στερνὴ μάχη οὐρλιάζει·
χίλιοι σκαλώνουν, καὶ βαθιὰ γκορμενοτσακιοῦνται χίλιοι!

Μὰ ξέγνοιαστη κι' ἀπ' τὴν αὐγὴ, κι' ἀποσπερὶς τὸ δεῖλι,
ὅσο σὰ τείχη τὰ ψηλά ὁ ἄντρας τὸν ἄντρα σφάζει,
κόρ' ἢ κυρὰ Βυζαντινὴ στὸ Ρόδο ρόδα τάζει
καὶ ρόδα πάει τ' Ἀμάραντο, τῆς Πόλης τὸ ἀντιστύλι.

Ὡστόσο, ὦρα πού σήμαναν τὰ σήμαντρα, οἱ καμπάνες,
κ' εἶναι γεμάτη ἡ Ἐκκλησιὰ στὸν ὄρθρο πρύμα πλώρη,
κάθε στασίδι καὶ κυρὰ, κάθε γωνιὰ καὶ κόρη.

Ψέλνει ὁ χορὸς, φωτοῦν κεριά...—Κλάφτε παιδιὰ καὶ μάννες!
Ἡ Πόλη ἐπάρθη! Καὶ στὸ Ναό, σὰν πάτησαν, πού εὐῶδα,
κοντοσταθῆκαν τὰ σκυλιά, τί ἦταν σπαρμένος ρόδα!



Σύναυγα τώρα φτάσαμε, διαβάτη,
στο δόξασμένο τὸ Ἄργος, κ' εἶν' αὐτό,
χρυσόλαμπρο, τὸ Μυκηναῖο παλάτι,
τὸ ξακουστό.

Ἡ Βία ἐδώ, ἀναιώνια, ἢ πελεκήτρα,
ν' ἀναφτερώνουν ἔστησε ζυγὰ
τὴ χαίτη δυὸ λιοντάρια, σὰ δυὸ φύτρα
τρομαχτικά.

Στις πύλες του μπροστά, τις σιδερένιες,
θα ἰδῆς σὲ λίγο νάρθη ἕνας λαός,
πὸν εἶναι ν' ἀκοῦς τον, νὰ σοῦ λέη τὶς ἔννοιες,
καρδιοσωμός.

Γιατὶ μὴν Ἐρινύα—νὰ σοῦ ἔξηγήσω—
κακόφωνο τραγούδισμα ἀρχινᾷ,
κι' ἀπ' τοὺς ψηλοὺς τοῦ βόσκει τείχους πίσω
τρόμου βραχνᾷ.

Τὸ Κρῖμα τοὺς θεμέλιωσε στὸ αἶμα,
τὸ Αἶμα τοὺς βαστάει ἀκόμα ὀρθοὺς,
νυχτόημερα πλουμίζει τοὺς τὸ Ψέμμα
φανταχτεροὺς.

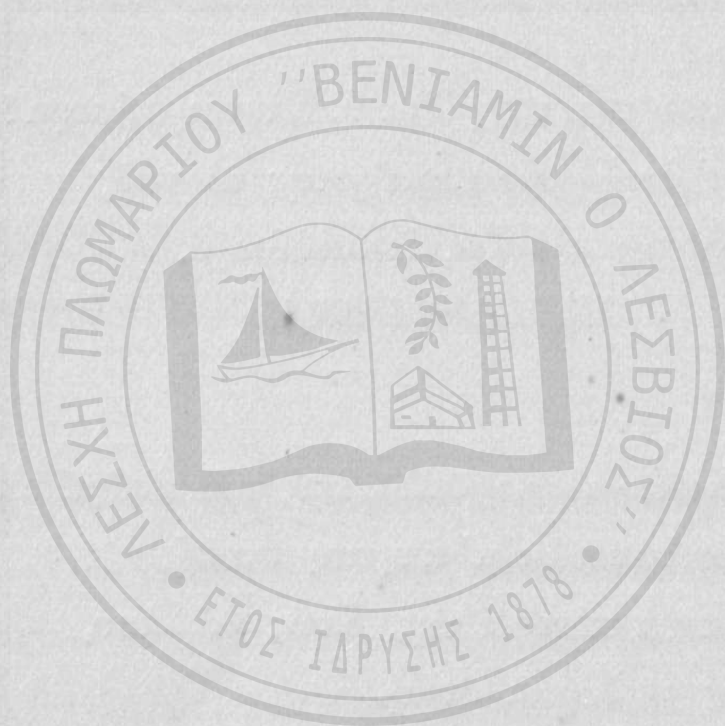
Ὁ Δόλος μέσα ἐκεῖ πλούσια δειπνίζει,
μὲ τῶν παιδιῶν τὶς σάρκες, τοὺς γονιούς,
τὸ μῖσος τῶν πατέρων συδαυλίζει
ἢ Ὁργή στοὺς γιουούς.

Κ' ἐπάνω σ' αἰμοστάλαχτα κρεβάτια,
κί' ἀκόμη μεθυσμένη ἀπ' τὴ σφαγή,
ἀλλοιθωρίζει ἀπὸ ἡδονῆ τὰ μάτια
νύχτα κί' αὐγή,

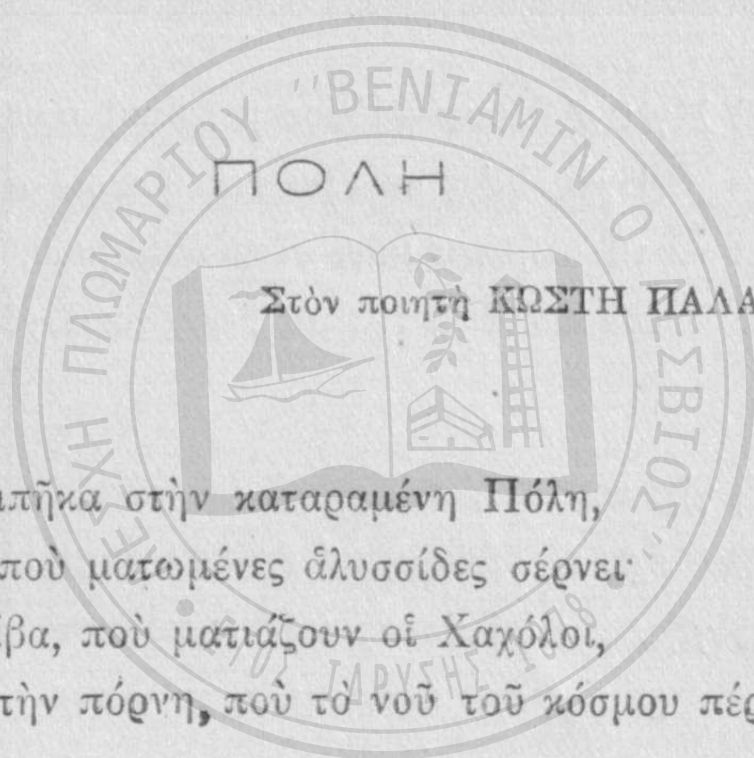
στοῦ καύκου τῆς τὰ χάδια ἢ Κλυταιμνήστρα!
Κί' ἂν ὄνειρο ταράξη τῆς τὸ νοῦ,
ἀνόσια ξόρκια σκούζει, ξεμανλίστρα,
λές, καὶ τοῦ θεοῦ.

Καὶ σύγκαιρα—ὦ ψυχούλα, ἐσύ, τοῦ ἀνθρώπου! —
βασιλοπούλα μ' ἀπρεπη στολή,
ἢ Ἠλέχτρα τὰ πλευρά τῆς, ὅπως κί' ὄπου,
δέρνει θολή.

Νάτηνε! Στὸ κατῶφλι κιάλας βγαίνει,
τὰ πάθη τῆς τὰ μαῦρα ὄλημερνά,
καὶ τ' ἀπονύχτερα, πού δὲ χορταίνει,
νὰ πῆ ξανά!



Ὡς πὸν ἀπὸ τὸν Ἀπόλλωνα σταλμένος,
μέσ' στὸ παλάτι σύνταχα θὰ ἰδῆς,
νά μπῆ καὶ νὰ βροντήξῃ, μεστωμένος,
ὁ Ἐκδικητής!



Καὶ μπῆκα στὴν καταραμένη Πόλη,
ποῦ ματωμένες ἀλυσσίδες σέρνει
τὴ σκλάβα, ποῦ ματιάξουν οἱ Χαχόλοι,
τὴν πόρνη, ποῦ τὸ νοῦ τοῦ κόσμου πέρνει.

Ἄδιάντροπα ξαπλώνει τὸ κορμὶ της
σ' ἑφτά βουνά, τρεῖς θάλασσες καὶ δύο
ἠπείρους, κ' εἶναι σκύβαλο ἢ τιμὴ της,
μὲ δίχως πέπλο στὸ κορμὶ τὸ θεῖο !

Κι' ὅποιος περάσῃ ἀκόλαστος διαβάτης,
μπρός της μαγεύεται καὶ τὴ μαγεύει!
Ἄραπῃ, Κίτρινο, Λευκό, ἢ καρδιά της
ὄλους τοὺς ρέγεται, καὶ τοὺς γυρεύει!

Καὶ λέγει σ' ὄλους:—Πάρε με, δική σου!
Ἐγὼ εἶμ' ἡ σκλάβα καὶ ἡ κυρὰ τοῦ κόσμου!
Καὶ νὰ τὰ στήθια μου, πέσε κοιμήσου,
ἔσὺ εἶς' ἀφέντης μου, ψυχὴ καὶ φῶς μου!
Στὴ γῆς νεράϊδα, στὸ γιαλὸ γοργόνα,
ἔχω τὴ δύναμη κι' ἔχω τὴ χάρη!
Τῆς γῆς, τῆς θάλασσας, γάτ' ἢ κορώννα,
χάμου, στὰ πόδια μου, κι' ὅποιος τὴν πάρῃ!

Καὶ μέσ' στὰ μάτια της, βαθιά, τὰ μαῦρα,
λάμπει τῆς κόλασης τὸ πανηγύρι,
μιὰ λύσσ' ἀνήκουστη, μιὰ ἄσβυστη λαῦρα,
σ' ἓνα προσκέφαλο μ' ὄλους νὰ γύρῃ!

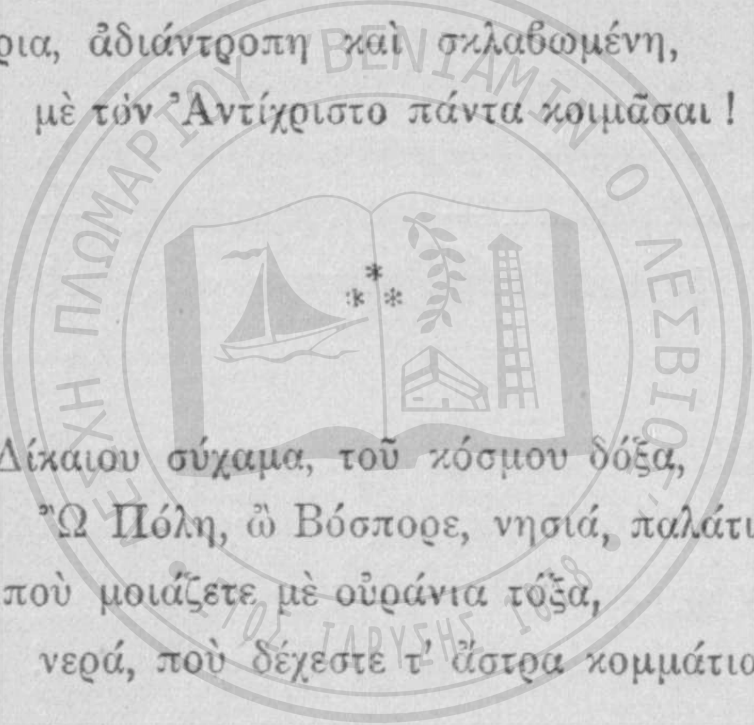
Σ' ἓνα προσκέφαλο μ' ὄλους νὰ σμίξη ,
καὶ σ' ἓνα σφίξιμο, στήν ἀγκαλιά της,
σὰ Λάμια ἀχόρταγη, νὰ πιῇ, νὰ πνίξη
τὸν κόσμον ὁλόκληρον μὲ τὰ φιλιὰ της !

Φεγγαροστόλιστη ὅταν ἐμπροστά τους
κοιμᾶσαι ὁλόγυμνη, λαχταρισμένη,
καὶ σὲ κνιτᾶζουνε, — πᾶνάθεμά τους ! —
ἔξερω τὶ ὄνειρα βλέπουν οἱ ξένοι !

Μὰ ἐσύ, ποὺ αἵματα διψᾷς καὶ φόνους,
κι' ἂ σ' ὄλους δείχνεσαι γυμνή, τὶ τάχα ;
Ἐναν ἀγάπησες ἄσωστους χρόνους,
καὶ σ' ἓνα δίνεσαι, σ' ἓνα μονάχα !

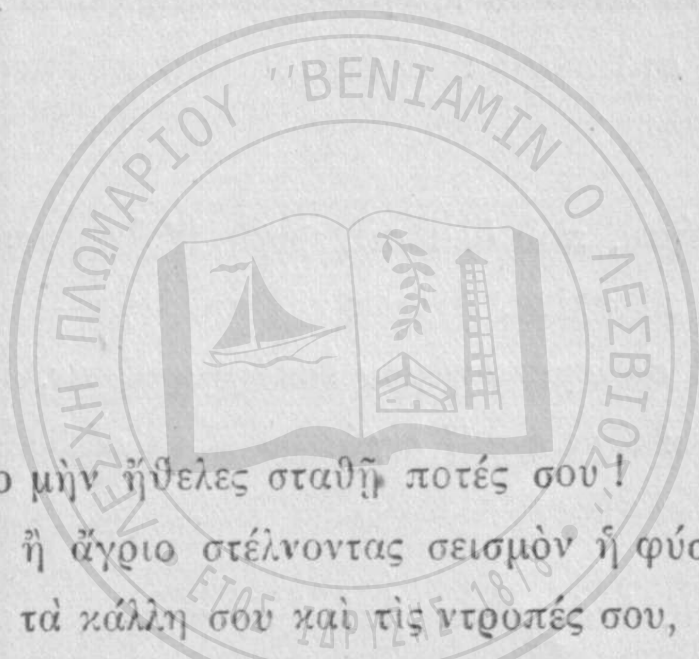
Ποιὸς ἄλλος, ἄνομη, μπορεῖ νὰ χύνη
αἵματα θάλασσεσ, ποιὸς τροπαιοῦχος,
σὴ μαύρη δίψα σου, καὶ δὲν τὴ σβύνει ;
— Αὐτός, ποὺ ἀγάπησες, ἓνας εὐνοῦχος !

Γι' αὐτὸ ἀπ' τῆ δόξα σου τὴν περασμένη,
χωρὶς τὸν ἥρωα πῶ νὰ θυμᾶσαι,
πανώρια, ἀδιάντροπη καὶ σκλαβωμένη,
μὲ τὸν Ἄντίχριστο πάντα κοιμᾶσαι !



Τοῦ Δίκαιου σύχαιμα, τοῦ κόσμου δόξα,
ὦ Πόλη, ὦ Βόσπορε, νησιά, παλάτια,
ναοί, πὺ μοιάζετε μὲ οὐράνια τόξα,
νερά, πὺ δέχεστε τ' ἄστρα κομμάτια !

Δάση, πὺ κρύβετε κι' ἀντιλαλεῖτε
φιλιὰ στοὺς ἥσκιους σας, στὰ φύλλ' ἀηδόνια,
βουνὰ ὄλοεύωδα, πέτρες, πὺ ζῆτε,
ὦ Πόλη ἀγάπη μου, κι' ὦ καταφρόνια !



Κάλλιο μὴν ἤθελες σταθῆ ποτές σου!
ἢ ἄγριο στέλνοντας σεισμὸν ἢ φύση,
μ' ὅλα τὰ κάλλη σου καὶ τὶς ἄντροπές σου,
στῆς γῆς τὰ τάραρα νὰ σὲ γκρεμίση!

Καὶ μ' ὅτι θεῖο, ποὺ κλεῖς, καὶ μᾶς πλανεύει,
νὰ σβύση ἢ μνήμη σου, καὶ νὰ μὴ μείνη
τὸν τόπο, ποὺ ἤσουνά, νὰ σημαδεύη,
πάρεξ σὲ μιὰ ἄβυσσο λίγη γαλήνη!

ΣΤΑΜΠΟΥΛ

(Σφαγές τοῦ 1895)

Ὅπως ποτὲ τῆς Ἄρμονίας οἱ νόμοι
τὸ βράδυ ἐκεῖνο τ' ἄστρα ἐκυβερνοῦσαν
σάν ἀπὸ κάποιου Μάγου καλοῦ τῆ γνώμη,
στὰ πέλαγα οἱ ἀνέμοι ἀκίνητοῦσαν.

ὦ! νύχτα, πὺν ὅλα στὴ ψυχὴ θ' ἀνθοῦσαν
τὰ κρῖνα, ἀνίσως καὶ πῖο λίγα—ὦ τρόμοι!
κορμιὰ στρωμένα χάμου ἐσπαρταροῦσαν,
κ' εἶχανε πῆ λιγώτερο αἶμα οἱ δρόμοι!

Ὡστόσο, ἀνάερα στὴ βαθιὰ τῆ νύχτα,
τῆς γῆς σὰ νὰ φτερωῶναν στ' ἄστρα οἱ πόθοι,
τοῦ μουεζίνη ἢ προσευχὴ ἀννυψώθη·

κι' ἡ προσευχὴ, μυριόβοη, λὲς κι' ἀλύχτα!
Κι' ἀπὸ τὰ τότε, πᾶσ' αὐγὴ καὶ δεῖλι,
μιὰ ἁμαρτωλὴ μοῦ κλεῖ σιωπὴ τὰ χεῖλη!

ΤΟ ΦΟΥΣΤΑΝΙ

« Ἡ Α. Μ. ὁ Σουλτᾶνος ἔδωρήσατο
εἰς τὴν Α. Μ. τὴν Αὐτοκράτειραν τῆς
Γερμανίας ἑσθῆτα ἀδαμαντοποίκιλον,
ἀξίας ὀκτὼ χιλιάδων Ὀθωμ. Λιρῶν ».

Ἐφημερ. Κων]πόλεως 1897.

Παράγγειλε ὁ Ἄντιχριστος κι' ὁ Σατανᾶς τὸ κάνει
τ' ἀτίμητο φουστάνι
μὲ τέχνη ζηλευτή,
νὰ τὸ φορέσῃ ἡ Ρήγισσα, κυρὰ τοῦ διακονιάρη,
π' ὅσα κι' ἂν ἔχη πάρη,
χαρίσματα ζητεῖ.

Σαράντα μέρες τῶκανε, σαράντα τὸ κεντοῦσε·
καὶ σὲ μετὰξι ἀνθοῦσε,
καθάριο περσικό,
ἢ Νύχτα μὲ τ' ἀστέρια της, ἀνάρηα ἀπ' τὸ φεγγάρι,
ποὺ φώτιζε μὲ χάρι
παλάτι μαγικό.

Τὸ κέντησε μὲ κίτρινο, βενέτικο χρυσάφι
καὶ στὸ παλάτι γράφει
κι' ἀπλώνεται κοντά,
δάσος βαθύ, πλατύφυλλο, μάγια κρυφὰ γεμᾶτο·
κι' ἀπ' τὸ παλάτι κάτω
μιὰ θάλασσα κεντᾶ.

Καὶ στὸ καθένα του κλωνὶ κεντᾶ στὸ δάσος πάλι,
μὲ σπούδαση μεγάλη,
ἀνθρώπινα κορμιά,
μὲ τὰ κεφάλια τους γυριὰ, στὶς φοῦρκες περασμένα,
κι' ἄλλα κορμιά πνιγμένα
στὴν ἀρμυρὴν ἐρμιά.

Κι' ὕστερα μεσ' στ' ὀλόφωτο, στὸ μαγικὸ παλάτι,
για τὸ καθένα μάτι
ἀνοίγει ἓνα χορό,
μὲ τὰ βιολιά τὰ ξακουστὰ καὶ μὲ τοὺς χορευτάδες,
ποὺ σέρναν τὶς κυράδες
μὲ πόδι ἀστραφτερό.

Καὶ στοῦ καθένα χορευτῆ τ' ὀλόχλωμο κεφάλι
κεντᾷ κορῶνα πάλι
μ' ἡλιοῦ φεγγοβολιά,
πῶχει τὰ μάτια, πῶσβυσαν στὰ δάκρυα γιὰ πετράδια,
περίτρανα σημάδια
τοῦ κάθε βασιλιᾶ!

Κ' ἔτσι στὸ τέλος θάλασσα, δάσος, χορὸ μαγεύει·
ὅσο ἀπ' ἐκεῖ χορεύει
τὸ πόδι τὸ ἔλαφρό,
στὸ δάσος τὸ πλατύφυλλο νὰ σειοῦντ' οἱ κρεμασμένοι,
νὰ πλέβουν οἱ πνιγμένοι
στὸν ἄστατον ἀφρό!

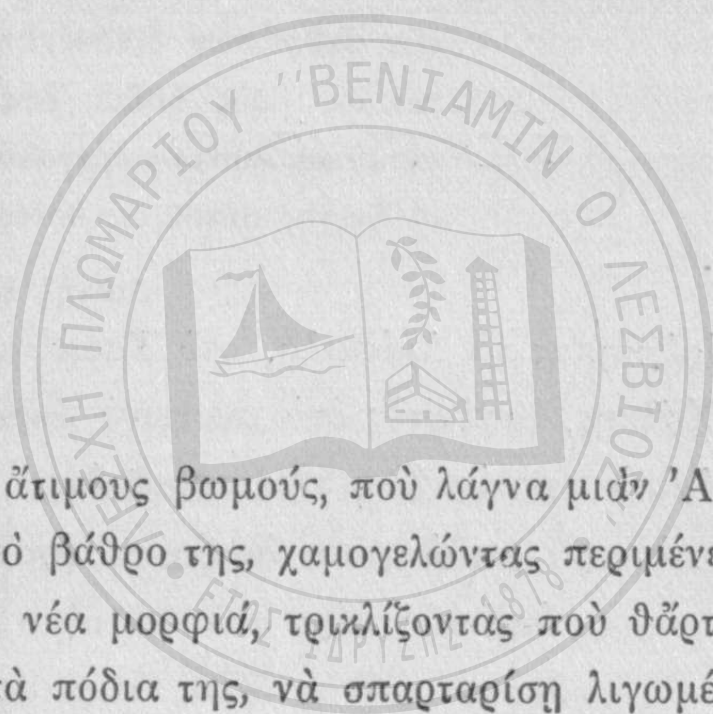
ΒΑΒΥΛΩΝΑ

« Αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ὁ λόγος συνετελέσθη ἐπὶ Ναβουχοδονόσορ καὶ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐξεδιώχθη, καὶ χόρτον ὡς βοῦς ἤσθιε· ἕως αἱ τρίχες αὐτοῦ ὡς λεόντων ἐμεγαλύνθησαν καὶ οἱ ὄνυχες αὐτοῦ ὡς ὄρνέων. »

(Δανιήλ Κεφ. Δ 29)

Κάπου μιὰν αἰμοστάλαχτ' εἶδα Βαβυλώνα,
κι' ὅπου σταθῶ τὸ σκιάχτρο τῆς μὲ κυνηγάει
στοὺς δρόμους τῆς φονιάδες, πάει τὸ αἷμα γόνα,
καὶ μεθυσμένος ἓνας ὄχλος ἀλιχτάει.

Παζάρια εἶν' οἱ ναοὶ τῆς, καὶ σ' αὐτοὺς κατασταλάζει
τοῦ πέλαου ὄλη ἢ ἄρμη, τῆς στεριαῖς ἢ σκόνη,
κ' οἱ κόρες τῆς, νυχτών' εἶτε θαμποχαράζει,
τῆς παρθενιαῖς τους λύνουν τῆ χρυσῇ τῆ ζώνη,



μπρὸς σ' ἄτιμους βωμούς, πὸν λάγνα μιάν 'Αστάρτη
στὸ βᾶθρο της, χαμογελώντας περιμένει
πάντα τὴ νέα μορφιά, τρικλίζοντας πὸν θᾶρτη,
στὰ πόδια της, νὰ σπαρταρίση λιγωμένη.

Καὶ δίχως φρένα, λιονταριοῦ θρέφοντας πήχη
τρίχα,-στοῦ Εὐφράτη κάποια 'Εδέμ; στὸ Γιλδίξ Κιόσκι;-
ὁ Ναβουχοδονόσορας, πὸν ὄρνιου ἔχει νύχι,
λυτὸς στὰ χόρτα, ἑφτὰ καιροὺς ὡς βῶδι βόσκει!

Στῆς Πρίγκηπος τὸ Διάσκελο, στὸ Τσαμλιμάνι
τῆς Χάλκης, ξαπλωτὸς στὸ σκοτεινὸ ἀκρογιαλί
σὲ στρῶμ' ἀπὸ πευκόφυλλα, τὴν πυροφάνη,
ποὺ τὰ νερὰ ματώνοντας διαβαίνει ἀγάλι,
ἄκλούθα πέρα !

Γλυκύτατα πῶς εὐωδιάζ' ἡ Νύχτα γύρω !

Τοὺς κόρφους τῆς ὠς ν' ἀνοιξε κάπου σὰν ἄνθη,
ξεχύθηκεν ἀμύριστο, λές, κάποιο μύρο,
καὶ τὰ δασὰ κι' οἱ θάλασσες κ' ἡ γῆς, ποὺ εὐφράνθη,
λιγοθυμᾶνε.

Κι' ὦρες θαρρεῖς μέσ' στῆς ἀνάνεμης γαλήνης
τὴν ἀγκαλιὰ ἀπαλώτατα πὼς ἀρμενίζεις,
καὶ πᾶς τοῦ ὄνειρου ἀπ' τ' ἄστρα τὸ φιλὶ καὶ πίνεις,
κι' ἂν εἶσαι ἢ ἂν δὲν εἶσαι μήτε ξεχωρίζεις,
μηδὲ σὲ νοιάζει!

Τὸ ματωμένο ὥστόσο φῶς καιρὸς ποὺ ἐχάθη...
Μὰ πέρα ἐκεῖ, τὸ μάτι σου ξάφνου ἀγναντεύει
σὰν κάποιο βαρὺ πλεύμενο, ποὺ πάει στὰ βάθη,
βουθὸ μέσ' στ' ἀστροφῶς τ' ἀχνό, καὶ πάει καὶ πλέβει
τέτοιο τὸ Κροῖμα!

Ἐπὶ τὴν Πόλη κάπου βέβαια τώρα φτάνει..

Κι' ἀκοῦς... Στὸ πλάϊ σου ἓνα φύλλο σιγοστάζει...
Μὰ νά! Τὸ πλοῖο κατὰ τὴν Πόλη πάλι βάνει
βουθὰ τὴν πλώρη, κι' ἡ καρδιά σου ἀνατριχιάζει...
Γιατί; Δὲν ξέρεις ...

ΑΪΣΕ

Ἄστρο μέσ' σ' ἀφροσύνεφα γλωμὸ στὸ θῶρι,
λεχούσα στὶς δαντέλλες ἢ Ναϊλὲ ξαπλώνει,
τοῦ Παδισάχ-σάν πεθαμένη ἢ ἀδελφοκόρη.
Ὅλοι σιωποῦν κ' ἕνας εὐνοῦχος βεβαιώνει,
μ' ἕνα νεκρὸ προβάλλοντας στὰ χέρια ἀγόρι.

«—Πάντα ἔτσι τὸν Ἀφέντη μας νὰ δυναμώνη
ὁ Ἀλλάχ, μιὰ σκλάβα τῆς Ναϊλὲ χανούμ, πὺ φταίχτρα
βρέθηκε, ἀπὸ τὴν πίστη μας νὰ ξεχωρίση,
μ' ἕνα σκύλο γιατρό, τοῦ Ἰσλάμ ἀζύγωτη ἔχτρα,
ἔχει ἢ Ἀϊσὲ μὲ τὴν αὐγὴ νεκρογεννήση.

Τὸ κομπολόϊ τῆς ζωῆς καθένας μας νὰ σώση !
Τὸ κριμα του ὁ γκιαοὺρ τῶχει πρεπὰ πλερώση.
Μὰ αὐτή, πὺ δέχτη θέλοντας νὰ ἴμολογήση,
στὸν ἄλλο κόσμῳ δὲ θὰ πάη σὲ κρίση ! »

Καὶ μὲ τ' ἀγόρι τὸ νεκρὸ σὲ στέρφα στήθη,
κατέβηκε ἢ Αἰσὲ σὲ κάποια μπλάβα βύθη,
κι' ἀποκοιμήθη...

Κι' ὅ,τ' εἶδε μιὰ στιγμή τὰ μάτια της πρὶν κλείση,
πάντα στὸν ὕπνο της τὸ ξαναβλέπει τώρα.

Θαμπὴ φεγγίζει γύρω της ὀνείρων ὥρα,
κ' ἓνα δάσος λευκό, πὺν πάει κι' ἀργοσαλεύει,
μ' ἀφυλλα μπρὸς της κλώνια ἀχει κι' ἀχῶντας ρέβει·
κι' ὡστόσο πάντα ὀλόρθο στέκει καὶ ψηλώνει,
μέσ' στὸ μουχρὸ τὸ σύθαμπο, πὺν λὲς τὸ ζώνει.
Κ' εἶναι τὰ δέντρα, τὰ κλωνιά του συντεφένια·
Σὰν αἰμοστάλαχτ' ἄστρα ἐπάνω τὸν οἱ καρποὶ του,
στὸ κάθε ἀνθοῦν κλωνί του·

κι' ἀνάμεσό τους ἀπαλά, σὰν ἀσημένια,
πληῆθος παράξενα πουλιὰ φιδογλυστράνε,
πέρα στὰ βάθη, πὺν ἔξαφνα φεγγοβολᾶνε.

Κι' ἀπὸ τὰ βάθη κάπου μιὰ φωνή, τὰ μπλάβα,
ἀκούει νὰ λέη στὸν ὕπνο, πὺν κοιμᾶται ἢ σκλάβα.

«— Στοῦ Ἀλλάχ τοὺς κήπους, στὴν ἀσάλευτη γαλήνη,
τέτοιο κ' ἔσένα τὸ κορμάκι σου θὰ γίνη,
ἄφυλλα δυὸ κλωνιὰ ν' ἀπλώση δέντρο γύρω·
Καὶ θενὰ ἰδῆς στὸ στήθος σου, κόρη, τὸ στεῖρο,
στὰ μπράτσα, στὰ μεριά σου, κόκκινη μιὰ πούλια
ἐφτάστερη νὰ βγῆ, νὰ λουλουδίσουν.
Λαμπρὰ τὰ μάτια σου διαμάντια θὰ φωτίσουν,
καὶ θ' ἄρχονται ἄρμενίζοντας τ' ἄσημοπούλια,
νὰ τὰ φιλοῦνε.
Ρίζες τὰ πόδια σου κοράλλια θ' ἀπλωθοῦνε·
τὰ δόντια σου, τὰ νύχια, καθαρὸ συντέφι
θ' ἀστράψουν, κι' ὅπως στέρνει μέσ' ἀπὸ τὰ νέφη
ἥλιος κλειστός στὴ θάλασσα χρυσὲς ἀχτίδες,
καὶ τῷ μαλλιῶνε σου ὅμοια τὶς ξανθὲς πλεξίδες,
πὺ κάποια χέρια μυστικὰ θ' ἄρθοῦν, νὰ λύσουν,
θὰ ἰδῆς ἀκόμη
γύρω στὰ σύθαμπα ἀπλωτές, νὰ κυματίσουν
σὰ δέντρον κόμη... »

Στὸν Παδισὰχ τὸ κρῖμα τοῦ πὺ ὁμολογήση,
στὸν ἄλλο κόσμον δὲ θὰ πάη σὲ κρίση !

Ο ΧΑΦΙΕΣ

Κλεις τὸ παράθυρό σου κατὰ πῶς βραδυάση,
φίλε, τὶ τὸ κατόπι κάποιον εἶδες
νὰ πέρνη σε, πὺν πρῶτα σὲ εἶχε προσπεράση ...
ὦ ! πῶς πετοῦν ἐλεύθερος οἱ νυχτερίδες !

Κ' ἐσύ, στὴν κάμαρά σου σφαλιγμένος, ψάχνεις
στὶς τσέπες, στὰ συρτάρια, τὰ χαρτιά σου·
σίχ' εἶν' ἀθῶοι... Ἀδιάφορο ! — Τ' ἀδράχνεις,
σωρὸ στὴ φλόγα καὶ τὰ καῖς μπροστά σου.

Κι' ὅπως ἀλύπητα τὸ χέρι σου τὰ ρίχνει,
ὄχι ἄδικα, θαρρῶ, κι' ὁ νοῦς σου βάνει,
πῶς κάποιο νὰ βρεθῆ μποροῦσε, ν' ἀποδείχνη
πλέρια τὸ κρῖμα, πὺν δὲν ἔχεις κἀνη !

Ἔστος' ὄλημερίς στοῦ Θεριστῆ τὸ κάμα,
στοὺς δρόμους τοὺς πυρούς, ποῦχε φλογίση,
ἔκανες τῆς καρδιᾶς σου τέτοιο γλυκὸ τάμα,
μὲ τ' ἄστροι ὁ μόχτος σου νὰ ξενυχτίση.

Κι' ἀπὸ τῆς Πόλης τὴν πνιχτὴ μακροῦνὰ τὴ λαῦρα,
στοῦ Μπέηκοῦ κάπου τὸ ἴλαρὸ ἀκρογιάλι,
τὰ στήθεια σου γ' ἀνοίξης στὴ Βοσπόρειαν αὔρα,
ὡς νάρθη ὁ ὕπνος, νὰ σὲ πάρη ἀγάλι!

Ν' ἀκοῦς γλυκύτατη ἀνταπόκριση τ' ἀηδόνια,
ἐπάνω ἀπ' τῶν νερῶν τὸ θεῖο τὸ λάμπος,
νὰ στέρνουν πέρα, στὰ χωριά, ποῦ παναρμόνια
πλεύμενα εἶναι μέσ' σ' ὄνειρου θάμπος.

Ἡ πέρνοντας νωρὶς τὸ γνῶριμο δρομάκι,
τῆς Κάνλιτζας, ποῦ στὰ πλευρὰ ἀνθισμένα,
τοῦ λόφου πάει, κάπου νὰ ἰδῆς χανοῦμ γιασμάκι,
νὰ δείχνη σου τὰ κάλλη τὰ κρυμμένα.

Νειὸς εἶσαι, καὶ ταιριάζει σου μιὰ τέτοια τύχη!

Μὰ ὥστόσο γνωστικά, νὰ σοῦ ξεφύγη
θὰ τὴν ἀφίσσης, ὅσο αὐτιά θάχουν οἱ τοῖχοι
κ' ἢ νύχτα μάτια ἐπάνω σου θ' ἀνοίγη,

ὅμοια μ' αὐτά, στὴ φλογερή, πού 'νοιωσες ὥρα,
καὶ — φρίκη! — μέσ' στὴν κάμαρα πάλ' εἶδες,
νὰ σὲ κυττοῦν στηλά, τὸ τότε ὡς νὰ ἦταν τώρα,
ἀπ' τοῦ παραθυριοῦ τὶς χαραμίδες!

Θωρεῖς, κι' ἀκούω δειλὰ νὰ σιγομουρμουρίζεις:
«— Δὲν εἶναι μάτια αὐτά, διπλὸ εἶν' ἀστέρι,
πού σκύβει ἐκεῖ!...» Μὰ 'στὴν καρδιά, πού δὲν ὀρίζεις,
ἀρνιέται τὴ γαλήνη ὁ νοῦς νὰ φέρη.

— Ἔτσι, ἀτιμάζοντας οἱ τύραννοι τὴ φύση,
μέσ' στὴ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου, φίλε, πᾶνε,
καὶ μὲ τ' ἀστέρι, πῶγει διπλανθίση,
τρόμου λαχτάρεις μέσα μας σκορπᾶνε!

Η ΕΓΓΝΟΙΑ ΤΟΥ ΧΑΜΙΤ

(Οἱ Νεότουρκοι σάν ἐσήκωσαν τὰ σκυλιὰ ἀπὸ τὴν Πόλη, τὰ μεταφέρανε στὰ δυὸ ἐρημονήσια τῆς Ὀξιᾶς καὶ τῆς Πλατιᾶς, χωρίζοντας τ' ἀρσενικά ἀπὸ τὰ θηλυκά. Κ' ἐκεῖ τὰ ζῶα ψόφησαν οὐρλιάζοντας μὲ τὸ φοβερώτατο θάνατο τῆς πείνας καὶ τῆς δίψας τῆς ἐρωτικῆς).

Σάμπως νάμαι πετῶ τραγουδιοῦ βασιλιᾶς
τὸ χρυσό μου ποιῆρι στὸ κῦμα!
Νὰ τὸ φέρης ξοπίσω, ἀπ' τὸ βράχο μὴν πᾶς,
θῦμα ἐκεῖ νὰ κεράση τὸ θῦμα!
Ἔτσ' ἢ Μοῖρα καλὴ νὰ μοῦ δώση
τὴν ὥρα τὴ στερνὴ τῆς θανῆς,
εἶναι δίκηο τους, τῶχουν πλερώση!
Μὰ ὅσοι πέθαναν πᾶν, καὶ κανεῖς
δὲν τῶχει στὰ βάθη τὰ ὑγρά μετανοιώση.

Τύψη, θάνατος, τί είναι ὅσο σ' ἔχω ζωή!

Τὸ σηκώτι μιὰ ἄλλη ἔγνοια μοῦ τρώει,
στὸ πλευρό μου καινούριοι ὑψωθῆκαν θεοί,
καπνοζάλιστο μελισσολόϊ!

Μὲ τὸν ἥλιο παλιὸν ἐδῶ κάτω
λὲν καινούρια θὰ χτίσουν αὐγή.—

Χάρισμά τους τὸ φῶς τοῦ θαμάτου,
ὅσο ἀνάλλαγους εἶδα στη γῆ
τούς τρόπους κι' ἀπλοὺς καθὼς πρὶν τοῦ θανάτου!

Μὰ τίς νύχτες, σκυφτὸς πὺν βαθυὰ μελετῶ
στην καρδιά μου ὅσα θέλει τὸ Πνέμμα
τοῦ Προφήτη, κλειστὸ πὺν στὰ στήθεια κρατῶ,
κι' ἀλήθεια ξεδιαλύνω καὶ ψέμμα,
κάπου ἓνα οὔρλιασμα οἱ αὔρες μοῦ φέρνουν,
ἀπ' τὰ ἔρμα τῆς Ὁξιᾶς τὰ νησιά,
σκιαχτερό, καὶ τὰ πέλαα ξεσέρνουν
σὰν ἀπέραντη μιὰ ἀπελπισιὰ
ψυχῶν, πὺν τοῦ κάκου νὰ βγοῦν θυροδέρον.

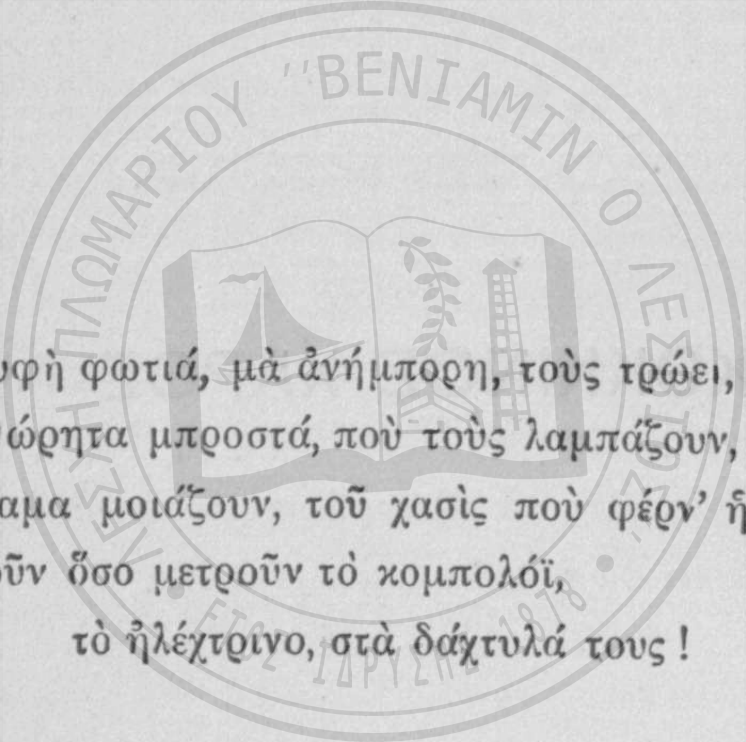
Τῆς Στραμπούλ, πὸν πεθαίνουν, οἱ σκύλ' εἶν' αὐτοί,
μακρὰ ἀπὸ τοὺς φιλόξενους δρόμους
χωρισμένο τὸ φῦλο, τὸ φῦλο καλεῖ,
νὰ δεθοῦν σιτὺς γλυκύτετους νόμους·
καὶ τὸ ταῖρι, θλιμμέν' ὡς λαλάζει,
λές, γεμίζοντας τὸν οὐρανό,
ἢ ἴδια ἢ φύση, — ὄχι σκύλος! — σπαράζει,
καὶ παράπονο ἀφίνει στερνό,
ποὺ πάει στὴ λιγόπνοη γαλήνη κι' οὐρλιάζει!

Κ' ἓνα σύγκροτο μὲ πιάνει — Σὰν ποιοὶ νᾶστ' ἔσεῖς,
πού, παιδεύοντας ἔτσι τὴ φύση,
ξεκουνᾶτε ἀπ' τὴ ρίζα τὸ δέντρο τῆς ζωῆς;
Τέλος ποῖο τέτοια ἀρχὴ θὰ γνωρίση;
Μὲ τὸν ἥλιο, παλιὸν ἔδω κάτου,
χτίστε, ὦ Νέοι, ὅποια θέλετε αὐγὴ!
Χάρισμά σας τὸ φῶς τοῦ θαμάτου!
Μὰ τοὺς τρόπους ἀφίστε στὴ γῆ,
παλιούς νὰ χαρῶ σὰν καὶ πρὶν τοῦ θανάτου!

ΤΟ ΤΣΑΡΤΣΑΦΙ

Ἀπ' τὴν καρδιά σου λὲς τὴν πᾶσ' αὐγὴ πὼς βγαίνει
ὁ χρυσὸς ἥλιος στὴν Ἑφτάλοφῃ τῆ Ρώμῃ,
πρὶν τῆς ὀμίχλης τὸ ἀλαφρὸ τσαρτσάφι ἀκόμῃ,
ποὺ τήνε δείχνει σὰ χανούμισσα κρυμμένη,
νά τὸ σηκώσῃ πνέψῃ ἢ αὔρα.

Κι' αὐτοί, ποὺ στὰ θαμπὰ τὰ φέγγῃ ξεχωρίζεις,
Δζαμιῶν δὲν εἶναι, ἀνάερα ποὺ στέκουν, τροῦλλοι,
μὰ οἱ κόρφοι μιᾶς Σουλτάνας μέσ' σ' ἀράχνης τούλι,
κ' οἱ μιναρέδες πλάϊ—τ' ὀρίζεις δὲν τ' ὀρίζεις—
λιγνοὶ εἶν' εὐνοῦχοι, ποὺ μιὰ λαῦρα,



σὰ μιὰ κρυφὴ φωτιά, μὰ ἀνήμπορη, τοὺς τρώει,
στ' ἀθώρητα μπροστά, πὺ τοὺς λαμπάζουν, κάλλη,
κι' ὄραμα μοιάζουν, τοῦ χάσις πὺ φέρν' ἢ ζάλη,
νὰ λαχταροῦν ὅσο μετροῦν τὸ κομπολόϊ,
τὸ ἠλέχτρινο, στὰ δάχτυλά τους !

Μὰ στὸ μαρτύριο τους ἀδιάφορη εἶν' ἐκείνη ! ...

Κ' ἐσὺ θὰ ἰδῆς, σ' ἀπόλιγο τ' ἀγέρι ὡς πάρη,
μ' ὄση Σουλτάνας κρύβ' ἢ Νέα ἢ Ρώμη χάρη,
ἀπ' τὸ τσαρτσάφι, — καπνὸ ὁμίχλης ! — νὰ ξεντύνη
τ' ὠραῖο της τὸ κορμί, μπροστά τους !



ΚΟΚΚΙΝΟΣ ΧΑΡΟΣ

Ἀνοιξανε τὰ Τάρταρα κι' ἀμολυτὸς διαβαίνει
τ' ἄραχλο τὸ κατῶφλί τους ὁ Κόκκινος ὁ Χάρος,
μπρὸς ἀστραπές, καὶ πίσω του κατάμαυρη θολούρα.
Καβάλλα σ' ἀγριοσύννεφου κυκλοβολάει φτερούγα,
κι' ὀλοῦθε σκύβουν τὰ βουνά καὶ γοργοχαμηλώνουν,
μὴν ξεπεζέψη στὶς κορφές καὶ τοὺς καυῦν τὰ βράχια.
Μ' αὐτὸς στὴν πιὸ ψηλότερη κορφὴ τ' Ὀλυμποῦ ἀράζει,
κ' ἐκεῖθε κάτω του τὴ γῆς τὴ βάρυπνη ἀγναντεύει.

Ποτέ του πιὸ μυστηριακὰ καὶ μαγικὰ κι' ὠραία
τοῦ Γιαλιστῆ στὸ γέρμα του δὲ φώταε τὸ φεγγάρι,

μήδ' ἀνασάναν πιὸ ἀπαλὰ τῆς θάλασσης τὰ στήθεια,
πὺν τοὺς γιαλοὺς ἀγκάλιαζε τὸν ἔρωτα χορτάτη.
Μύρια θαμπὰ πλεύμενα, μὲ τὰ φτερά ἀνοιγμένα,
μὲ τὰ φτερά τους σφαλιχτά, τὸ ἴδιο ἀκίνητοῦσαν
στά πλάτ' ἢ στά λιμάνια της, πὺν οἱ φάροι ξαγρυπνοῦσαν.
Στ' ἀχνόφεγγο τ' ἀπόφεγγον οἱ κάμποι ἀσπρολογοῦσαν,
καὶ μέσα τους χαμοσυρτό, πιὸ ξέφωτο, τὸ ἀσῆμι
τῶν ποταμιῶν, ἀσάλευτο, σημάδευε τοὺς ὄχτους.
Ἐδὼ χωριὰ κ' ἐκεῖ χωριὰ κ' ἐκεῖ σὰ Βαβυλῶνες,
χῶρες πλατιές, τοὺς ὄγκους τῶν ψηλῶναν στ' ἀκρογιαλῖα,
στά ριζοβούνια, στίς πλαγιές, στήν ἀπλωσιᾶ τῶν ἄμμων,
ἢ ξέφεγγαν κοιμάμενες κατακαμπίς, στοὺς ὄχτους.
Κι' ἀπ' ὅλα, γαύγισμα σκυλιοῦ, κουδούνισμα προβάτου,
γκιώνη παράπονο, ἀηδονιοῦ κελᾶϊδησμα, κυμάτου
ράθυμο σύρσιμο ἀπλωτὸ στά ρήγη, στά χαλίκια
ἢ ξέπνοο αὔρας φύσημα στίς φουντωσιές τῶν πεύκων,
πιότερο ἀκόμη βάθαιναν τῆς σιγαλιᾶς τὸν ὕπνο,
κ' ἔμοιαζε σὰ νὰ γύρευαν ψηλά, γλυκὰ νὰ φέρουν,
τὴν παρακάλεση τῆς γῆς στὸν Κόκκινον τὸ Χάρο.

Κι' αὐτὸς θολὸς λυγκοκυιτᾶ κ' αὐτιάζεται σκυμμένος·
κι' ἀνίσως σκότη μπρὸς του βρῆ, τοίχους ἀνίσως κ' εὔρη

ἀπὸ τ' αὐτί, τὸ μάτι του περνᾷ καὶ πάει τοὺς τοίχους.
Λυγκοκυττάει κι' αὐτιάζεται στὰ βάρη, στ' ἀκρογιάλι,
τοῦ κάβουρα τὸ τρίκλισμα, τ' ἀρμένισμα τοῦ σπάρου,
τοῦ μαμουνιοῦ τὸ πέταμα, τὸ φύτρωμα τοῦ χόρτου
καὶ τ' ἀνοιγμα τοῦ γιασεμιοῦ, μεσ' στοὺς βαθυοὺς τοὺς κήπους
Λυγκοκυττάει κι' αὐτιάζεται μεσ' τῶν λιμνῶν τὸ λάμπος,
τῶν ἀστρῶν τὸ καθρέφτισμα καὶ τὸ τρεμούλιασμά τους·
καὶ στὰ δασά, μεσ' τὶς φωλιές, πού κρύβονται ἕπνωμένες,
τῆς κίχλας τὸ ἀναφτέρισμα, τὴν ἀναπνιά τοῦ σπίνου·
καὶ μεσ' στ' ἀχούρια τὰ ζεστά καὶ μεσ' στὶς χαμοκέλες,
τὰ γοργοπόδαρ' ἄλογα, τὰ τραχηλάτα βώδια,
κουλουριαστά, μισόγυρτα, νὰ τραῶν, ν' ἀναχαράζουν,
ὡς πὺ νὰ φέξῃ, νὰ ζεφτοῦν στ' ἀμάξι καὶ στ' ἀλέτρι—
κάπου λαμπίζουν οἱ τροχοί, τὰ νιόλουρα γυαλίζουν...
Μὰ γρήγορα τὸ μάτι του γλυστρᾷ καὶ φέρνει γύρα,
στὶς πολιτεῖες τὶς πλατιές καὶ στ' ἄσπρα χωριουδάκια
καὶ στὰ βαθειὰ πλεούμενα, κάθε μονιὰ τοῦ ἀνθρώπου.
Οἱ νειοὶ ξαπλώνουν βάρυπνοι, λαγοκοιμοῦνται οἱ γέροι,
τὰ ζευγαράκια ὁ ἔρωτας ποθοκερνᾷ καὶ δένει,
καὶ σπαρταροῦν οἱ ἄρρωστοὶ στοῦ πόνου τὰ καμάκια·
κι' αὐτὸς θολὸς λυγκοκυττᾷ κι' αὐτιάζεται σκυμμένος,
τῆς μάννας τὸ νανούρισμα καὶ τοῦ μωροῦ τὸ κλάμμα,

καὶ τ' ὄνειρο τοῦ κοριτσιοῦ καὶ τῶν ἀντρῶν τὶς ἔγνοιες,
στ' ἀκράτα τὰ προσκέφαλα, πὺ ἀκάλεστες κουρνιάζουν
ἢ ξενυχτοῦν παλεύοντας τὴ σκύλα τὴν ἀνάγκη,
μεσ' τ' ἀργαστήρια τὰ κλειστὰ ἢ θολὸν ἤσκιο χύνουν
στὰ μέτωπα τὰ ξάστερα, πὺ σκύβουν στὰ βιβλία.
Κι' ὅπου τὸ μάτι του σταθῆ, βαρὺς βραχνᾶς καθίζει,
ἀνατριχοῦν τὰ πέλαγα, τὰ δάση ἀνασαλεύουν,
ἀναφριμάσσουν τ' ἄλογα καὶ μουγκαλοῦν τὰ βῶδια·
καὶ τρόμου πέφτει βογγητὸ ξαφνιάζοντας τὸν ὕπνο,
πὺ ξεκουράζει ξέγνοιαστος τοὺς μόχτους τῶν ἀνθρώπων,
μέσα στὰ σπίτια τὰ ψηλά, στὰ χωριανὰ καλύβια
καὶ στὰ καράβια, ξάγρυπνα μὲ τ' ἄστροι πὺ ἀρμενίζουν
ἢ στὰ λιμάνια, ἀποσπερίς, πὺ δέσανε στοὺς μῶλους,
καὶ πὺ μαυρίζουν πάνω τους κουβαριασμέν' οἱ ναῦτες.

Καὶ λέει τὸ βῶδι τοῦ βῶδιοῦ καὶ τ' ἄλογο τοῦ ἀλόγου,
καὶ τὸ πουλάκι τοῦ πουλιοῦ κ' ἢ θάλασσα τοῦ ναύτη
κι' ὁ νυχτομπάτης τῶν βουνῶν κ' ἢ γῆς τῶν ἔρμωνάστρων.
—'Ὁϊμέ, τὶ νᾶναι πὺ ἔνοιωσα, τὶ νᾶναι αὐτὸ πὺ νοιώθω;
Μὴ νὰ περνᾶ θανατικὸ γιὰ μὴ σεισμὸς διαβαίνει,
γιὰ μὴ κάπου νὰ σήμανε Δευτέρα Παρουσία ;

Καὶ μέσ' στὰ σπίτια τὰ ψηλὰ καὶ στὰ φτωχὰ καλύβια,
διηγᾶται ἡ μάνα τ' ὄνειρο κ' ἡ κόρη τὸ βραχνᾶ της.

— Τὸ γυιό, πὺν μοσκανάθρεψα, κόρη, τ' ἀδέρφι, πῶχεις,
μαῦρο πουλὶ τοῦ ξέσκισε τὰ στήθια κ' εἶδα ἡ ἔρμη
νὰ σπαρταρᾷ ἀχνίζοντας στὰ νύχια τοῦ ἡ καρδιά του.
Εἶδα καὶ τὸν πατέρα σου κομμάτια καμωμένο,
κ' ἐμᾶς τὶς δυὸ πεντάρφανεσ, στὰ μαῦρα βουτηγμένες,
νὰ βγαίνουμε γιὰ τὸ ψωμὶ τὸ μούχρωμα στὶς στρατές·
καὶ στὸ ξερό μου τὸ βυζὶ τὸ πιὸ μικρὸ μωρό μου,
σὰν τὸ πουλὶ νὰ ξεψυχᾷ, τὸ γάλ' ἀποζητώντας·
εἶδα κ' ἐσένα κόρη μου κ' ἀμύριστο μου κρῖνο,
στὴν Ἐκκλησιά, πὺν πήγαινεσ, στὸ σπίτι, πὺν ἐγυρνοῦσεσ,
νὰ σιγομουρμουρίζουνε καὶ νὰ χαμογελοῦνε,
κυττάζοντας σε ἀλλοιώτικα, κακόγνωμοὶ διαβάτες !

Τ' ἀχειλί της τρεμάμενο τῆσ μάνας λέει ἡ κόρη.

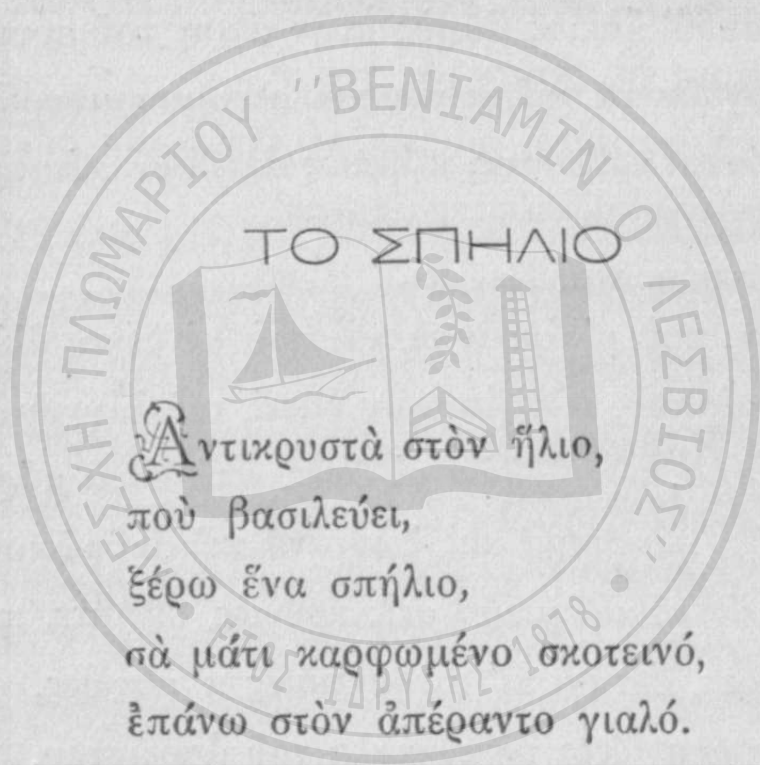
— Εἶδα κ' ἐγὼ μαννούλα μου, στὴ μέση τοῦ πελάου
μονάχη σὰ ν' ἀρμένιζα μὲ μιὰ μικρὴ βαρκούλα,

καὶ τὴ χρυσῆ μου φόραγα στὸ χέρι μου ἄρρεβῶνα·
Ἐλόςτρωτο τὸ πέλαγο στοῦ φεγγαριοῦ τὰ θάμψη,
κ' ἦταν ἡ βάρκα δ'ἀργυρη κ' εἶχεν ἀνθρώπου γνώση·
μάλαμα τὸ κατάρτι της, συντέφι τὸ τιμόνι,
πανὶ καὶ ξάρτια καὶ σκοινιά κ' ὁ φλόκος της μετὰξι·
καὶ τὸ τιμόνι, τὸ πανὶ κ' ὁ φλόκος κ' ἡ βαρκούλα,
ὄλα ἀρμενίζαν μαγικά, σὰν πούθιλεν ὁ νοῦς της.
Κ' ἐγὼ τὴν ἄρρεβῶνά μου τὴν πολυαγαπημένη,
στὰ δάχτυλά μου χάιδεα στὴν κουπαστὴ σκυμμένη,
περνοῦσα ξεπερνοῦσά την καὶ τὴ γλυκοφιλοῦσα·
Ξάφν' ἀπ' τὸ χέρι μ'ἔφυγε, στὴ θάλασσα μοῦ πέφτει.
Δροσίτης παραμόνευε τὴν πέρνει στὸ σπαθὶ του,
σὲ μιὰ ἀστραπὴ φιδογλυστρᾶ καὶ χάνεται τοῦ βύθου.
Βραχνὴ φωνὴν ἀνάδωκα κ' ἀπὸ τ' ἀνάκρασμά μου,
ἡ θάλασσα σκοτείνιασε καὶ τὸ φεγγάρι ἐχάθη,
κ' ἐγὼ ξυπνῶ στὴν κλίνη μου τὸν ἴδρωτα λουσμμένη...
— Μάννα, τὶ νὰ ἦταν τῶνειρο, καὶ ποιὸ τὸ μήνυμά του ;

Κι' ὅσο λαλοῦν κ' ὅσο μιλοῦν, ἀπ' τὴν κορυφὴ τοῦ Ὀλύμπου,
ποὺ γέροντας ὁ κόκκινος λυγκοκυττάει ὁ Χάρος,
λυγκοκυττάει κ' αὐτιάζεται καὶ τ' ἀγριωπὸ κεφάλι

συχνοκουνάει στὰ λόγια τους, στὶς ξήγησες, στὰ ξόρκια,
κι' ὄλο καὶ σκύβ' ἤσκιος βαρὺς στὴν ἄκρη τοῦ συννέφου·
Ξάφνου φλογοῦν τὰ μάτια του καὶ σιγομουρμουρίζει,
σμιχτὰ τὰ δόντια τρίζοντας, σάμπως ἀλέθουν πέτρες.

— Ἄλλοϊστον, ποὺ μ' ἀμόλυσε, καὶ ποὺ μὲ δέχτη ἄλλοϊστον!
Φύτρα τοῦ κάμπου, τῶν βουνῶν δασά, τοῦ λόγγου ἀγρίμια,
πουλιὰ τοῦ ἀέρα, τῶν βυθῶν οἱ ζωές, σπέρματα μύρια,
ἀνθοὶ τῆς γῆς, καματερὰ καὶ ζωντανὰ κι' ἀνθρῶποι,
ξάγρουπνες μάννες καὶ μωρὰ στὶς κούνιες, ἔγνοιες, πόθοι,
χαρές, λαχτάρεις, ὄνειρα κι' ἀφροντισιὲς κ' ἐλπίδες,
πόννοι, ποὺ ρουκανίζετε τὰ κόκκαλα τοῦ ἀρρώστου,
ἔρωτες, ποὺ φωλιάζετε στῶν κοριτσιῶν τὰ στήθια,
νειᾶτα δροσάτα καὶ ξερὰ γεράματα κι' ἀντρίκια
χέρια, μυαλὰ πιὸ ἀκούραστα, πιὸ δυνατὰ ἀπ' τὰ χέρια!
Ἔτσι χαράξῃ ἢ μαύρη αὐγὴ καὶ βγῆ σὰν αἶμα ὁ ἥλιος,
σ' ἀγέρα, πέλαα καὶ στεριὲς μαζὺ θὰ μετρηθοῦμε! »

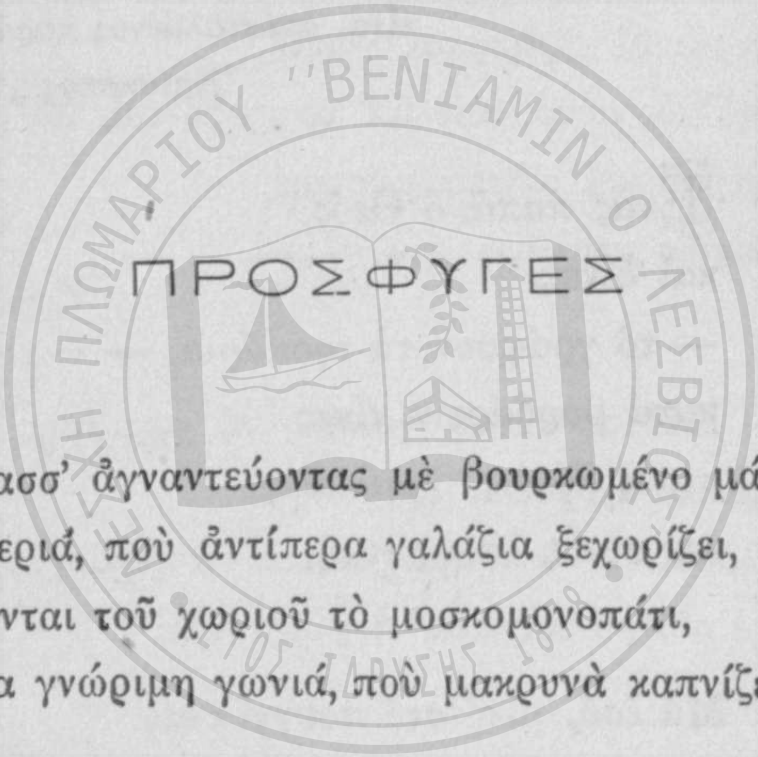


Ἄπ' τὸ βαθύ του τὸ θολάμι
βγαλμένο τὸ παγοῦρι τριγυρνᾷ,
καὶ κάπου κάπου ἓνα πλοκάμι
σαλεύει μὲ τοὺς ἥσκιους σιγανό.

Ειρηνική στὸν κόσμον ὄλο
τέτοια δὲ βρίσκεται γωνιά,
μηδ' ὡς αὐτό, πού ἀπ' τὸ ψηλό του θόλο
κρεμνᾶ καὶ πέφτει μυστικό,
δάκρυο σταλάζει πιὸ γλυκό.

— Κάθισε αὐτοῦ, γαλήνη νὰ χορτάσης,
γλυκειὰ ψυχούλα ἐρημική!
Κλουβὶ εἶν' ὁ κόσμος, κύττα νὰ ξεχάσης
στὰ σίδερά του πόσ' ἀγρίμια κλεῖ!

Ἐπὶ κουβέντ' ἀνθρωπινῶ φυλάου!
Κι' ἂ θῆς νὰ κουβεντιάσης μὲ θεριό,
— μὲ γειά σου! Φύλαξε, ὡς πού λάου—λάου,
μέσ' ἀπ' τὸ σαγανάκι τοῦ πελάου,
τῆς θάλασσας νὰ ξώβγη τὸ Στοιχειό!



ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ

Ἐὴ θάλασσ' ἀγναντεύοντας μὲ βουρκωμένο μάτι
καὶ τὴ στεριά, πού ἀντίπερα γαλάζια ξεχωρίζει,
ἀναθυμοῦνται τοῦ χωριοῦ τὸ μοσκομονοπάτι,
καὶ κάποια γνώριμη γωνιά, πού μακρυνὰ καπνίζει.

Κ' ἔτσι, τὰ χέρια ὑψώνοντας, πρὸς τὰ οὐράνια λένε·
— Αἶ καὶ νὰ σειοῦνταν οἱ οὐρανοί, ν' ἀστραποπέφταν τ'ἄστρα,
σὰν πού τὰ δάκρυα πέφτουνε ἀπ' τὰ μάτια μας, πού κλαῖνε,
στάχτη νὰ κάνουν τὰ Δζαμιά καὶ τὰ γερά τὰ κάστρα !

Σ' ΕΝΑ ΕΠΙΣΚΟΠΟ

« Ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος
εἶναι ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ ».
Ἐπίσκοπος * * 1916.

Ἐνας παπᾶ, ὁ Θεός,
καὶ δίνει,
— τὸ γράφουν τὰ τροπάρια, —
κατὰ βαρβάρων νίκες
στοὺς ἄξιους βασιλιάδες,
καὶ στοὺς λαοὺς τιμῆ.

Μὰ ἐσύ, μέσ' στό πουγγί σου,
— παπᾶς, καὶ τὶ σὲ νοιάζει
τὶ λὲν τὰ συναξάρια ; —
καὶ δεύτερονε βρῆκες
Θεόν, ὅπου χαρίζει
τὶς νίκες στοὺς βαρβάρους,
καὶ στοὺς λαοὺς ντροπή.

Κί' ἀπὸ τὰ τότε μπρὸς του,
δός του !

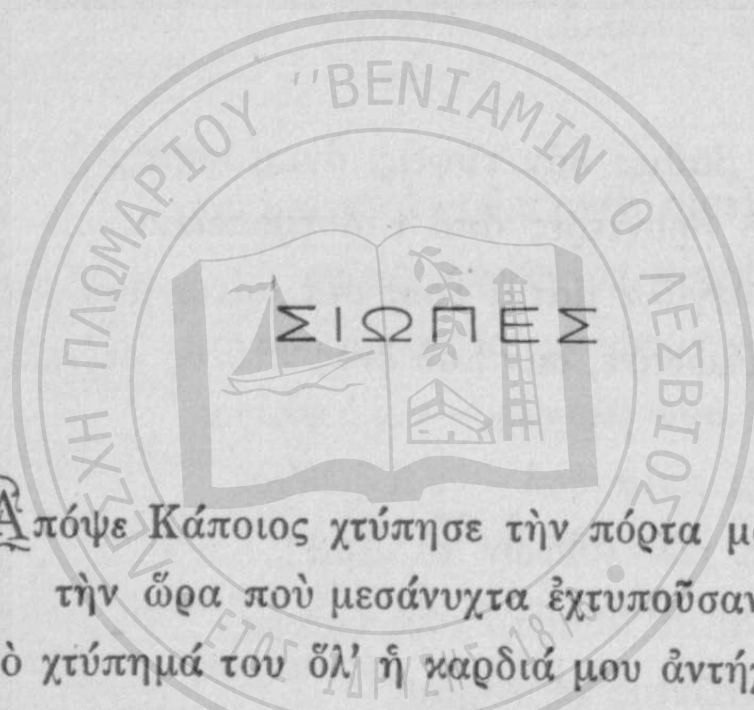
κουνᾶς τὸ θυμιατό σου,
κί' ὅσο βαστᾶ ἡ φωνή σου,
χαϊδεύεις τὸ πουγγί σου
καὶ κράζεις, — Ὠσαννά !
τοῦ βασιλιᾶ.

Ἄξιός κ' ἐσὺ καὶ κείνος !
Ὡστόσο,
στὴ Μικρασία θρηῆνος,
σφαγὲς στὴ Θράκη, δάκρυα,
χαμοὶ καὶ σπαραγμός,
στὸ Κράτος ἀτιμία,
παντοῦ καημός, καημός !

Παπᾶς καὶ τὶ σὲ νοιάζει ;
Θεὸς δὲ σὲ τρομάζει
μπρὸς τὸ δικό σου !
— Δός του,

κουνᾶς τὸ θυμιατό σου,
κι' ὅσο βαστᾶ ἡ φωνή σου,
χαϊδεύεις τὸ πουγγί σου
καὶ κράζεις, — Ὠσαννά !
τοῦ βασιλιᾶ.

Τέτοια εἶναι τώρα ἡ ἔννοιά σου·
Σπέρνε τὸ ψέμμα, βλόγα
τὸν τύραννο, τὰ γένεια σου
νὰ σοῦ βλογάη, — ὦ ! φλόγα
τῆς κόλασης ! — καὶ μέθυσε
ἀπ' τῶν ἀνθρώπων τὸ αἷμα !
Καὶ στ' ἄθαφτά τους ὕστερα,
πατῶντας τὰ κορμιά,
— νὰ μὴ σκιαχτῆς καθόλου ! —
πέτα ψηλὰ τὸ ράσο σου
καὶ χόρευε· — Ὠσαννά,
τοῦ βασιλιᾶ ! —
'Πίσκοπε τοῦ Διαβόλου,
Παπᾶ τοῦ Σατανᾶ !



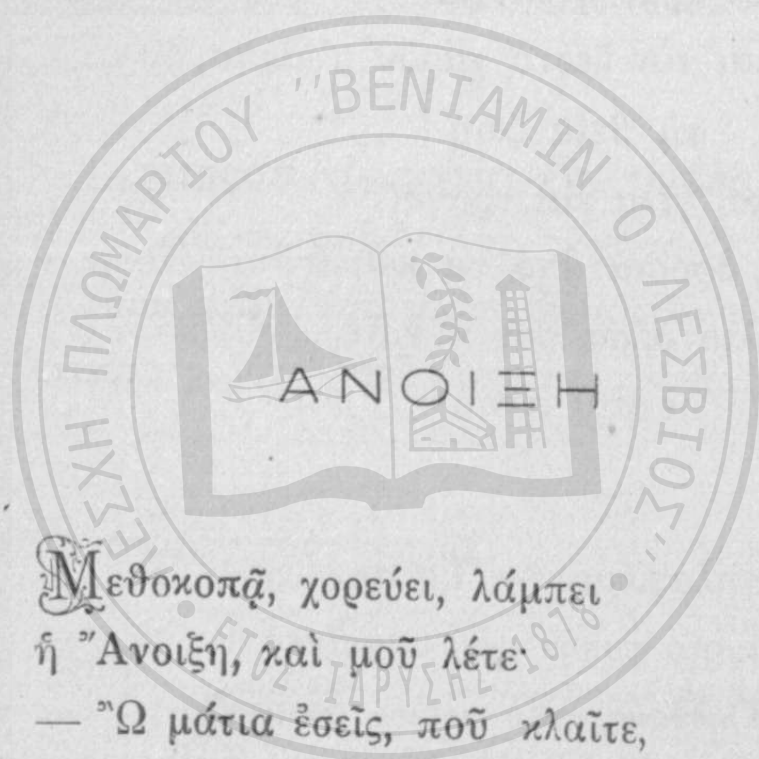
Απόψε Κάποιος χτύπησε τὴν πόρτα μου,
τὴν ὥρα πὸν μεσάνυχτα ἐχτύποῦσαν,
στὸ χτύπημά του ὄλ' ἡ καρδιά μου ἀντήχησε,
κι' ἄκουσα τὶς σιωπές της, πὸν ξυπνοῦσαν.

Νῶ ἀνοίξω του δὲν πῆγα, μήτε σάλεψα·
ποιά νᾶταν εἴξερά του ἡ γνώμη,
κ' ἦρθαν μιὰ μιὰ καὶ κάθισαν ἀντίκρου μου
ἀπ' τὴν καρδούλα μου οἱ Σιωπές, — ὦ τρόμοι !

Σιωπές βαθιές σάν τύψεις, ανιστόρητες,
πιό βροντερές από τ' αστροπελέκι,
καὶ τὰ μεγάλα μάτια τους στὰ μάτια μου
στυλώσανε, σάν πού ἕνας στῦλος στέκει.

Καὶ τὴν ψυχὴ μου ἢ ἄβυσσό τους γέμισεν,
ἄβυσσο σάν ὠκεανός βοῆ γιομάτη,
κι' ἀπέραντα τὰ κύματά της κύλισε,
αἰώνιο καὶ τρανὸ βογγῶντας κάτι.

Κάτι πού μὲς' στὸ βόγγο της ξεχώριζε,
σάν τὴ φωνὴ τῆς Μοίρας ἴδια, πλέρια,
— Κάποιος ἀπόψε χτύπησε τὴν πόρτα μου,
κι' ὄλ' ἢ ψυχὴ μου γέμισεν ἀστέρια!



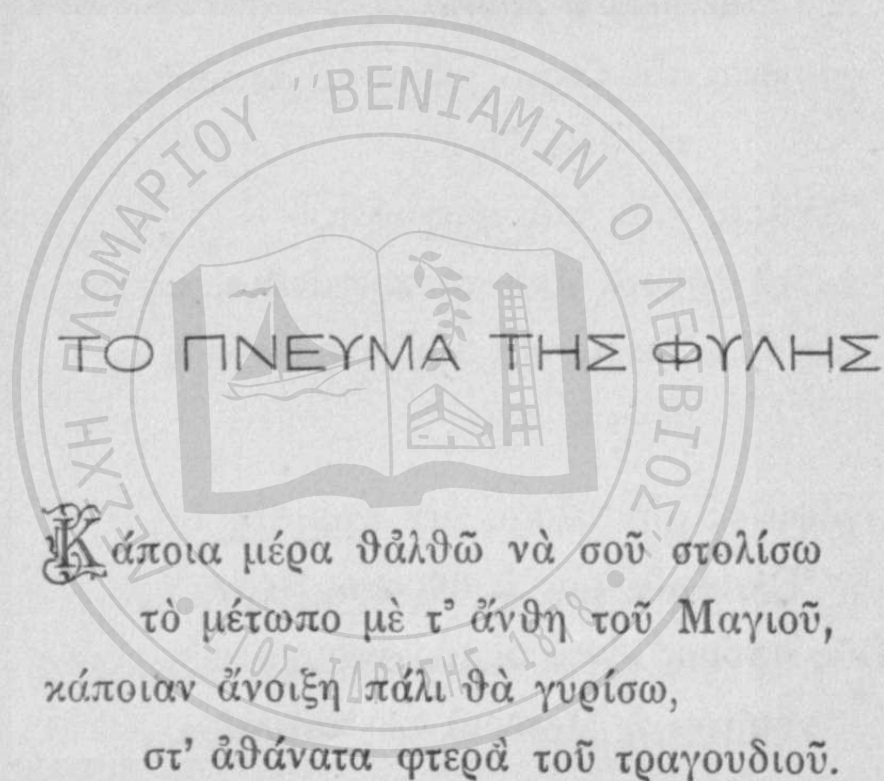
Μεθοκοπᾶ, χορεύει, λάμπει
ἢ ᾿Ανοιξη, καὶ μοῦ λέτε·
— ᾿Ω μάτια ἔσεῖς, ποῦ κλαῖτε,
πολύανθες χαρὲς ἔχουν οἱ κάμποι,
οἱ εὐλογητοί,
ἀνοιχτε καὶ γεμίστε θάμνη,
κι' ἀπὸ τὸ φῶς, τὸ χρῶμα, τὰ λουλούδια,
ᾶς βουῦξουνε μελίσει τὰ τραγούδια,
χρυσὲ ποιητὴ !

Τ' εἶσαι κ' ἐσὺ μιὰ πεταλούδα,
πὺ πάει καὶ πάει στὴν αὐρα·
ὅσο τὸν ἥλιο ἢ σαύρα
χαίρεται τὸν ζεστὸ χάρου μ' ἀσπούδα

τὴ θεία ζωὴ!
Ἀγάπα, γέλα καὶ τραγούδα,
πιὲ τὴ δροσιὰ ἀπὸ τὰ κρινάνθια, κλείσε
τὸν ἥλιο μέσα σου κ' ὕστερα σβύσε
σὲ μιὰ πνοή!

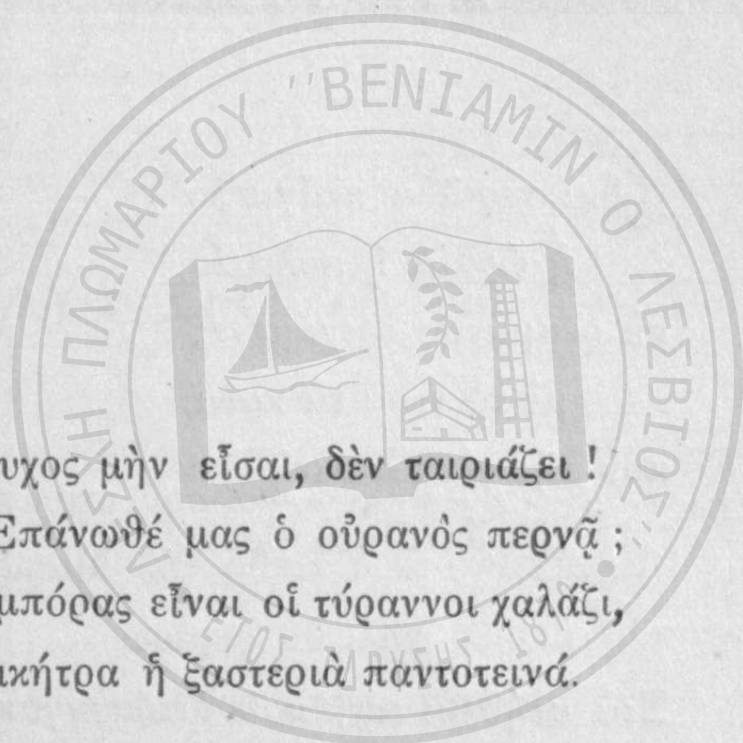
Κι' ἀπηλογιέμαι — Τὸ σηκώτι
ἄγριο τρώει μου μαράζει!
Ὁ Θεός, πὺ κλειῶ, σπαράζει
αἱματολάφτρ' ἀφόντας ἢ ἀνθρωπότη
στὸ Χαλασμό,

Ἐκδικῆτρες τὶς Ἐρινύες κράζει!
— Ἄχ! νᾶσωνα τὴ σαῖτα νὰ τεντώσω,
στὴν καρδιά νὰ σαϊτέψω, νὰ σκοτώσω,
τὸ Σκοτωμό!



Κάποια μέρα θάλθῶ νὰ σοῦ στολίσω
τὸ μέτωπο μὲ τ' ἄνθη τοῦ Μαγιοῦ,
κάποιαν ἀνοιξὴ πάλι θὰ γυρίσω,
σι' ἀθάνατα φτερά τοῦ τραγουδιοῦ.

Ἄκατάλυτο ἐγὼ καὶ δὲν πεθαίνω·
τ' ἀνέσπερο εἶμαι Πνέμμα τῆς φυλῆς·
καιροὺς καὶ χρόνους μ' ἔλεγες χαμένο·
μὲ γύρεψες ; — Στὰ στήθεια σου μὲ κλείς.



Λιγόψυχος μὴν εἶσαι, δὲν ταιριάζει !

Ἐπάνωθ' ἡμᾶς ὁ οὐρανὸς περνᾷ ;

Μιᾶς μπόρας εἶναι οἱ τύραννοι χαλάζι,
νικήτρα ἢ ξαστεριά παντοτεινά.

Κ' ἐκεῖ πού λές, ποιὸς ζωντανὸς πιά μένει ;

τὰ κόκκαλα στὰ μνήματα βλογῶ,

καὶ νά, στὸ φῶς πετιοῦνται οἱ ἀντρειωμένοι !

Φῶς καὶ ζωὴ κι' ἀνάστασ' εἴμ' ἐγώ !

ΑΪΝΤΙΝΙ

Ἰδία νεράϊδα πλάγιαζεν
ἢ ὠραία ἢ πολιτεία,
σὲ ρεμματιῆς τρεχάμενες
μὲ τὰ νερὰ τὰ κροῦα,
ποῦ τῆς γλυκονανούριζαν
τὸν ὕπνο στὸ βουνό.

Στὰ στήθια της, ποῦ ἠλιόφεγγαν,
ἀνάπνεε ἢ γαλήνη,
ὁ κάμπος τὸ κεφάλι του
τὸ θεοτικὸν ἐκίνει,
στῶν ἀσταχυῶν, ποῦ πρόβαλλε,
τὸ χρυσοκεανό,

νά τὴν κυττάξη ἀντίκρουα
στά θαμπομεσημέρια,
σὰ νὰ ᾽λεγ'—᾽Ε! καὶ ν' ἄπλωνα,
νά σ' ἄρπαχνα στά χέρια,
καὶ κάπου στὶς φιδόσυρτες,
Μαιάντρειες νεροσυρμές,

τὰ κάλλη τὰ ξετίμητα,
νά σοῦ κορφολογοῦσα!—
᾽Ἰδια νεράϊδα πλάγιαξεν
ἢ πολιτεία ἢ ἀνθοῦσα...
—Τώρα, τὴν πῆρε ὁ σίφουνας,
δὲν εἶναι πιά ἀπὸ χτές!

« ᾽Απ' ἐδὼ Τοῦρκος πέρασε »

τὸ λένε τὰ ξεσκλήδια,
τὸ διαλαλοῦν τὰ σκέλεθρα,
τὸ κλαῖν' τ' ἀποκαΐδια
σ' ἐρείπια ἀνεμοσάλευτα
καὶ τὸ θρηνολογοῦν.

Τέτοια τὴν εἶδα ὀλότρεμος...

Κι' ἀπ' τὶς βαθυές τους βίγλες
γύρω, καθὼς μ' ἀντίκρουσαν

ἦρθαν οἱ ἀρχαῖες οἱ Στριγλες,
στὸ πλάγι μου καὶ στάθηκαν
τὰ ξέρον γὰ μοῦ εἰποῦν.

Κι' ἐγώ, τ' αὐτιά μου φράζοντας

Σκύλες, τοὺς λέω, σωπάστε!

Εἶν' ἡ καρδιά μου σίδηρο

μὰ οἱ φρίκες, πὺ διηγᾶστε,

φωτιάς ποτάμι μέσα μου,

τὸ σίδηρο ἀνελᾶ!

Μὰ αὐτὲς τὸ χέρι μου ἄδραξαν

κι' ἀθέλητά μου ἐγράψαν

τὴν ἱστορία μιᾶς ἄμοιρης,

καὶ γράφοντάς τη ἐκλάψαν,

ὅπου ποτὲ στὰ μάτια τους

τὸ δάκρυο δὲ μιλᾶ!

*
* *

Μή, μή, μὴ τὸ νοῦ της πέρνεις !
μή, μή, μὴ πάνου της γέρνεις
τὸ φιδόμαλλο κεφάλι,
σῆκω την κι' ἀγάλι-ἀγάλι
βάλτηνε νὰ κοιμηθῆ
μέσ' στὸ μνήμα τὸ βαθύ.

Μὰ ξυπνᾶ, τὰ μάτια ἀνοίγει,
μὰ ξυπνᾶ, καὶ ποῦ νὰ φύγη !
Στοῦ ἡλίου τὴ χαρά, τὴν τόση,
ὅπου κλαίει θενὰ μερώση,
μ' ἄχ ! ὁ νοῦς, πῶχει σεισμό,
μέσα κλεῖ τὸ χαλασμό.

• Τὸ παιδί μου, — ἀκούς ποῦ λέει; —
τὸ παιδί μου ὅλο καὶ κλαίει·
τρέμει μου ἡ καρδιά, περνᾶνε...
Ἄ μᾶς νοιώσουν, θὰ μᾶς φᾶνε
μὲ τὰ δόντια τὴν καρδιά...
— Σούς, χρυσό μου, τσιμουδιά !

Σκοτεινό 'ναι τὸ κατώϊ,
σκοτεινὸ τὸ μυρολόϊ ..
Πάψε ! Κάποιος ὄξω ψάχνει...
Ποιὸ βαθυὰ στρουμώξου...—'Αράχνη,
σὲ μιὰ τρύπα σκοτεινή,
νᾶμουν, νᾶφαινα πανί !

Μὴ μοῦ κλαῖς, νὰ ζῆς, παιδί μου !
Μὴ μοῦ κλαῖς, καλό μου, κοίμου !
Κάτι ψήνουν, ποῦ νταλόνει...
— Σώπασε, σοῦ λέγω, σώνει !...!
Στέναξ' ἕνας .. τὶ καημός !
"Ὁχ τοῦ νοῦ μου ὁ ρημαγμός !

Σειοῦν τὴν πόρτα... σώπα... σώπα !..
Δὲ θὰ φταίω ἐγὼ σοῦ τῶπα,
γιατ' ἡ γνώση μου εἶν' ἀκέρια,
μὰ τρελλαίνονται τὰ χέρια...
Νά, μωρό μου, νὰ φιλιά,
σὰν ἀνθοφυλλοβολιά !

Τῆς καρδιᾶς μου ὅλα τὰ φύλλα,
μαδῶ κι' οὐρλιαξα σὰ σκύλα,
κι' ὡς καθὼς τῶχω ἀγκαλιάση,
νὰ τὸ κάνω νὰ σωπάση,
μὰ τὸν πόνο πού τρυγῶ,
τῶσφιξα λιγάκι ἐγώ...
Εἶπέ μου, «—μαμμά . μαμμά...»
καὶ δὲ μίλησέ μου πιά!

Μή, μή, μὴ τὸ νοῦ της πέρνεις!
Μή, μή, μὴ πάνου της γέρνεις
τὸ φιδόμαλλο κεφάλι·
σήκω την, κι' ἀγάλι-ἀγάλι
βάλτηνε, νὰ κοιμηθῆ
μέσ' στὸ μνήμα τὸ βαθύ!

ΤΟ ΟΡΑΜΑ

Ἔγειρ', ἔγειρε καὶ σὺ τὴν δ', ἐγὼ δὲ σέ·

Αἰσχύλου Εὐμενίδες.

Ἐτὸ κρυφὸ τοῦ Ἀμερόγκεν παλάτι
ὁ Ἀντίχριστος θολὸς συλλογιέται·
στὴ γῆς τ' ἄστρο τὸ φέγγος του ἄρνιεται,
κ' εἶναι ἢ σκέψη του τρόμους γεμάτη·
κάποιο κῦμα ἀπὸ μιᾶ ἄβυσσο χνέται,
κι' ἀκλουθᾷ τὸ σβυσμένο του μάτι·
τ' ὠκεάνειο, ποῦ χύθηκε, ρέμμα,
καὶ δὲν εἶναι νερὸ πάρεξ αἷμα.

Καὶ τὸ κῦμα, τὸ κόκκινο, ἀφρίζει
μὲ ροδόθωρο ἀφρὸ καὶ φουσκώνει·
βουβὸ φῶς ὡς στὰ βάρη του ἀπλώνει,
ποῦ ἂν κ' ἐπάνω του πλέριο φωτίζει,

ἀστραπή, πού ψηλάθε φουντώνει
δὲν τὸ λές, παρὰ φῶς, πού χυμίζει,
κρούα λάμψη κακιά, καὶ πετιέται
μὲ τὸ κῦμα, πού ἀπ' τὴν ἄβυσσο λυέται.

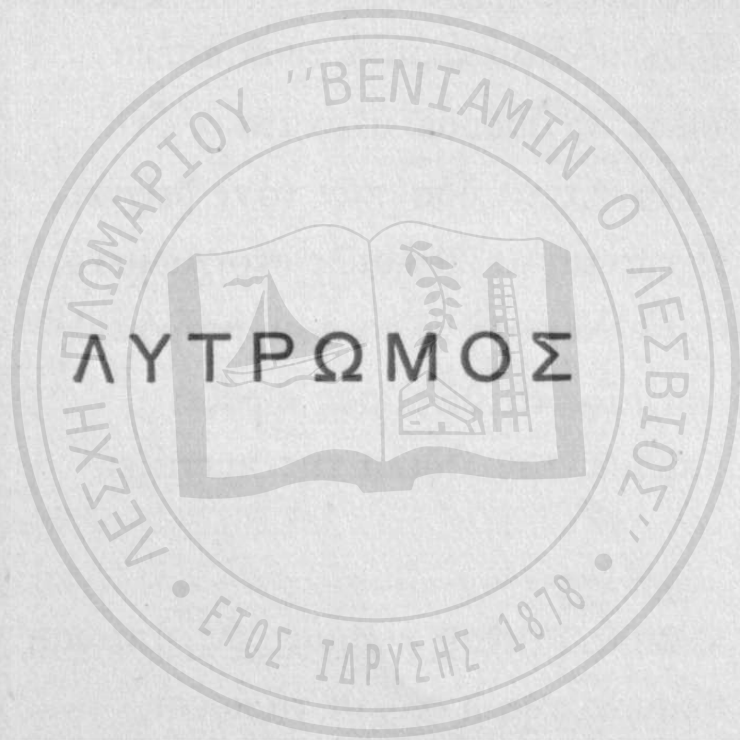
Κι' ὁ Ἄντίχριστος, θολός, ἀγγαντεύει
τὴν παράξενη, τὴν ψυχωμένη
θάλασσα, πού ὅσο κάτω πληθαίνει,
τόσ' ὀρμᾶ κατὰ κεῖνον ν' ἀνέβη·
πανὶ ἐπάνω της, ξύλο δὲν πλέβει·
ξάφνου—μπόρα ἢ κατάρα διαβαίνει ;—
κάτι σκάει κι' ὡς νὰ πέφτη χαλάζι,
ἢ ἄλγκ' ἢ ἄβυσσο ἀρχίζει καὶ βράζει.

Τὸ κεφάλι του αὐτὸς πισωγέρνει
μὲ βιά· θέλει τὰ μάτια νὰ κλείση·
ὅσα κάτω του ἢ θάλασσα στέρνει,
λές κι' ἀρνιέται, ὁ δειλός, ν' ἀντικρούση·
μ' ἀντιστέκεται μέσα του ἢ φύση,
καὶ στὰ μάτια του ὀργὴ πάει καὶ φέρνει,

χέρια πόδια κορμιὰ σπλάχνα μύρια,
πὸν φριχτὰ ἀφροκυλοῦν παραδείρια.

Κι' ὅσο πᾶν, σμιχτὰ πάντα τοῦ ρίχνει
κι' ἄλλα κι' ἄλλα κορμιὰ τσακισμένα
ἢ ἄσωστ' ἢ ἄβυσσο ἀνάκατα κ' ἕνα
στ' ἄλλο πάντα ὅσο πᾶν τότε δείχνει...
— ὦ φαντάματ' ἄλλοιῶς στοιχιωμένα,
πὸν μιὰ Νέμεση μέσα του μπήχνει!
Σὰ μαχαῖρι τὸ θῶρι σας σφάζει
τὴ καρδιά, πὸν ἄθελα της κυττάζει.

Ὁ φονιάς μιανοῦ κόσμου, ὡς ἀπλώση
τὸ θλιμένο της ἢ Νύχια τὸ κρέπι,
σκιαχτερὰ τέτοια δράματα βλέπει,
πῶχει ὁ νοῦς του ἀνυπόταχτος δώση·
σβύνουν ὕστερ' ἀγέρας· μὰ πρέπει
πὼς κι' ἀκόμη δὲν τάχει ἀποσώση
ἢ ψυχὴ, πὸν τρομάρες γεμάτη,
στοῦ Ἄμερόγκεν σιωπᾶ τὰ παλάτι...





ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΤΩΡΑ ΖΟΥΝΕ

Για πάντα ευτυχισμέν' οί ζωντανοί!

Τὰ μάτια τους τὸ βράδυ σὰ σφαλοῦνε,
ἐλπίζουν νὰ ξυπνήσουν τὴν αὐγή,
νὰ ξαναζήσουν ὅ,τι λαχταροῦνε.

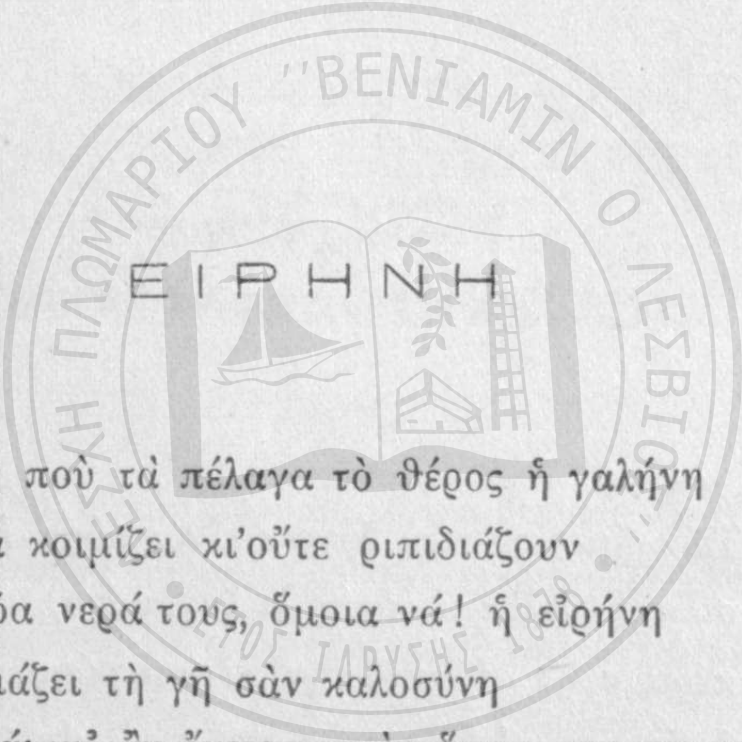
Μὰ τρισευτυχισμένοι ἐκεῖνοι, πού
στὴν ἀγκαλιά τους φτάξανε νὰ κλείσουν
τ' ὄνειρο τοῦ γαλάζιου Λυτρωμοῦ,
πλάσμα ἀπὸ σάρκα καὶ μ' αὐτὸ νὰ ζήσουν.

Μὲ τὸ καινούριο χόρτασαν τὸ φῶς,
τὰ θάματα, πὺν διάβηκαν ἀράδα,
ἥλιος ὁ Πόθος ψήλωσε ὁ κρυφός,
καὶ μέσα μιὰν Ἑλλάδα, μιὰν Ἑλλάδα !

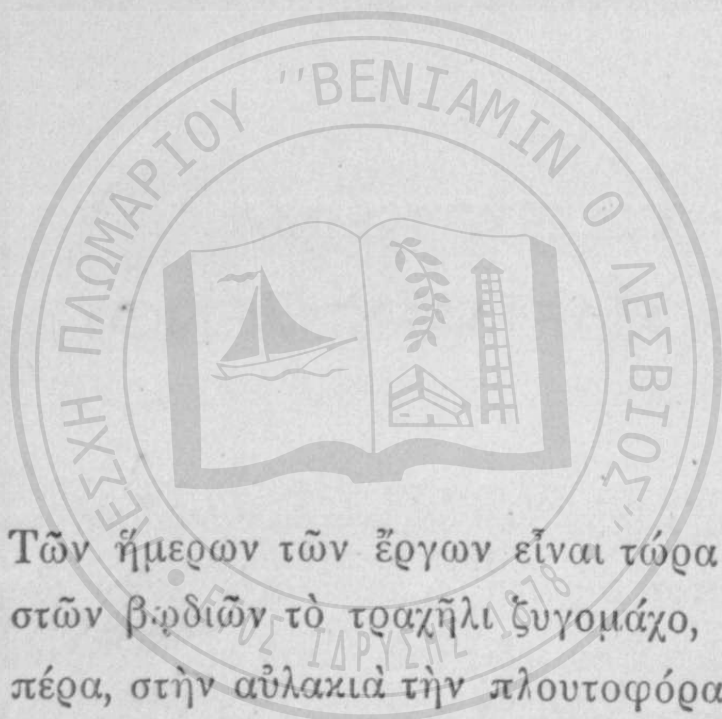
Ἔτσι, σὰν ἔρθῃ ὁ Χάρος νὰ τοὺς βροῖ,
τὴν Ἀχερούσια λίμνη θ' ἀρμενίσουν,
μ' ὄση λαχτάρῃ ὁ ναύτης, τὰ ἔχουν ἔδῃ
στοὺς ἄλλους πεθαμένους νὰ ἱστορήσουν !

Νὰ πλημμυρίσῃ θάλασσα ἢ χαρά,
σεισμὸς νὰ τρέξῃ τὸ θολὸ ἀκρογιαλί,
κι' ὅ,τ' εἶπαν κ' ἱστορήσαν μιὰ φορὰ,
νὰ ξαναποῦν ἀρχὴ θὰ πιάσουν πάλι.

Ἄπ' τῆς ζωῆς τὴ θύμηση ἔτσι αὐτοί,
ἀνίσως καὶ θυμοῦνται οἱ πεθαμένοι,
κ' ἐκεῖ θὰ ζοῦνε τρισμακαριστοί,
σὰν πού εἶναι τώρα τρισευτυχισμένοι !



Σάν πού τὰ πέλαγα τὸ θέρος ἢ γαλήνη
βαθυὰ κοιμίζει κ' οὔτε ριπιδιάζουν
τ' ἀθῶα νερά τους, ὅμοια νά! ἢ εἰρήνη
ἀγκαλιάζει τὴ γῆ σάν καλοσύνη
γλυκειά· κι' ἂν ὄνειρα στὸν ὕπνο της φρουμάζουν,
πεταλοῦδες, λές, εἶναι πού εὐωδιάζουν
τὰ φτερά τους ὅπου ρόδα καὶ κρίνοι
ἢ ἄστρα πού σκύβουν, καὶ τὸ εἶδωλό τους πέφτει
στῆς ψυχῆς τὸν ἀθόλωτο καθρέφτη.



Τῶν ἡμερῶν τῶν ἔργων εἶναι τώρα ἡ ὥρα
στῶν βροδιῶν τὸ τραχὴλι ζυγομάχο,
πέρα, στὴν ἀύλακιὰ τὴν πλουτοφόρα,
ἀνάσκαψε τ' ἀλέτρι ὡς καὶ τὸ βράχο·
καθένας ἄς ὑψώσῃ τὴν ψυχὴ του τώρα·
ἄφθονα τοῦ καλοκαιριοῦ τὰ δῶρα
τὸ σύννεφο εὐδώνει, μὰ μονάχο
τὰ προμηνάει τὸ χέρι, πού ἀπ' τὸν κάμπο πάει
ψηλά, καὶ στὰ γαλάζια ἀεροπερπατάει.



ΤΟ ΞΥΠΝΗΜΑ
ΤΟΥ ΜΑΡΜΑΡΩΣΜΕΝΟΥ

Κάπου ἔνοιωσα, κάπου ἄκουσα, κάπου θαρρῶ καὶ τό εἶδα,
μπορεῖ στή γῆ, στὸν οὐρανό, μπορεῖ στὸν κάτω κόσμο,
γιατὶ κ' ἐκεῖ πάω μὲ τὸ φῶς τοῦ ἡλιοῦ καὶ ταξιδεύω,
πὼς βρόντηξεν ὁ Διγενῆς τ' ἀνάσκελα τὸ Χάρο.

Στοῦ Γενναριοῦ τὶς ξαστεριῆς ὅσ' ἄστρα βόσκ' ἡ Νύχτα,
τόσους μηνάδες πάλευαν στὰ μαρμαρένια ἀλώνια·
κι' ὡς τότε χαμουβρόντηξεν ἀπ' τ' ἀραχνα πετιέται,
κι' ἀνεμοκυκλοπόδαρος στὴν Πόλη πάει κι' ἀράζει.

Τοῦ σπήλιου τὴ Χρυσόπορτα βαράει μὲ τὸ κοντάρι·

— 'Απ' τὸν πετρίνιον ὕπνο σου, Μαρμαρωμένε, ξύπνα!
Ευπνάτε μαρμαράλογα καὶ μαρμαροφουσατά,
οἱ ἁμαρτίες σωθήκανε κι' ὁ Χάροντας νικήθη,
καὶ μὲ τοῦ Θεοῦ τὴ δύναμη, τῆς Παναγιᾶς τὴ χάρη,
γρήγορα στὴν Ἁγιά Σοφιά θ' ἀπολειτούργηθοῦμε!

Μὲ μιᾶς οἱ πόρτες ἀνοιξαν, σὰ νὰ ἦταν στοιχιωμένες.
Κοντάρια, ἀλογοπέταλα βροντήξανε στὸ σπήλιο,
καὶ μακροκυματίσανε τὰ μαρμαροφουσατά.

Πρῶτος πετιέται ὁ Βασιλιᾶς καὶ πίσω τὰ φουσατά
φτερώνουν ὅλοι μονομιᾶς κι' ὁ Διγενὴς μαζύ τους,
χρυσουρανίζει κάτω τους ἡ Πόλη κι' ἀψηλώνουν,
κι' ἀναεροκυκλόβολοι στὸν ἥλιο πᾶν κι' ἀράζουν!

2 ΜΑΪΟΥ 1919

Ἡρθες ἦρθες, Λυτρωμέ,
μέ τοῦ Μάη τ' ἀηδόνια, μέ
τὸν καινούριο ζεστὸν ἥλιο,
τοῦ γιαλοῦ τοὺς ἀλαφρούς,
εὐκολόσθυστους ἀφρούς,
τὸν ὀλάνθιστο τὸν τίλλιο,
τὶς γαλῆνες τὶς πλατιές,
στὶς ἀστρολάμπρες νυχτιές!

Ἡρθες μέ τοὺς μυστικούς,
τοὺς πρωτόνοιωστους παλμούς,
πὸν σὰ προφαντὰ τὰ στήθεια
κάποιος ἄγγελος ξυπνᾷ
μέσ' σ' ὄνειραι' αὐγινᾷ,

πιὸ γλυκὰ ἀπ' τὰ παραμύθια,
πιὸ λαμπρὰ, πιὸ γαλανὰ,
κί ἀπ' τὰ πέλαγα τ' ἀγνά.

Μ' ὄσα στήν ὄχτια ἱερό,
λέει τοῦ Μέλη τὸ νερό,
τ' ἀνατρίχιασμα τοῦ φύλλου,
τὸ βοητὸ τοῦ μελισσιοῦ
σὲ μιὰ ζάλη μεθυσιοῦ,
ἤρθες στὰ φτερὰ τοῦ θρούλου
καὶ κελαΐδησες βαθυὰ,
« χαῖρε ὦ ! χαῖρε Λεφτεριά ! »

Κ' οἱ τρεμάμενες καρδιές
μῦρα ἐχύσαν κ' εὐωδιές
καὶ φωτόλαμπαν τὰ μάτια !
Στὴ ψυχῇ, πὺ λαχταρᾶ,
ἄνοιξε ἄνοιξε ἡ χαρὰ
κάποια βάθη, κάποια πλάτια,
νὰ χωρέση τὸ σεισμό,
τῆς Θεᾶς τὸ γυρισμό !

ΩΔΗ ΣΤΗ ΣΜΥΡΝΗ

Διὸ πρὶν ἅπ' τὶς ἀθάνατες Ἀθῆνες,
πὺν σὰν ὄνειρου λευκοῦ πλάνη,
κάποιος ἠλιόρατος θεὸς πὺν κάνει
στοῦ Κηφισσοῦ γυρμένος τὶς μυρσίνες,
λαμπροφαντάζουν·

κι' ἅπ' τὴν αὐτοκρατόρισα τὴν Πόλη,
ἑφτάθρονο θᾶμα θαμάτων,
Ἐλένη μυστικὴ καημῶν κ' αἱμάτων,
φαρμακερὸ λουλούδι ἀγάπης, πὺν ὅλοι
ποθοῦν, τρομάζουν·

πιὸ πρὶν τὶς πολιτεῖες ἀπ' ὅλες γύρου
στά θαυμαστά ἀκρογιαλῖα, ὦραϊο
τοῦ νοῦ μου τ' ἀναμάγεμα ἐγὼ λέω
χρυσῇ ἐρωτόπαυτη φωλιά τοῦ ὄνειρου,
ὦ Σμύρνη, ἐσένα !

Ἐσὺ τὸ πρωτοδέχτης, πρωτοκόρη
τῆς ὠμορφιάς, τὸ φῶς τὸ θεῖο,
πὺ εἶναι κλειστὸ στ' ἀθάνατο βιβλίον
τὸ φῶς, ὅπου μὲ μάτια ὁ ἀοιδὸς σου ἐθῶρει,
βουβά, σβυσμένα.

Μὰ γρήγορα μιὰ νέα αὐγὴ δρομίζει
στὸ Σίπυλο, πὺ κλαίει ἡ Νιόβη !
Τ' Ἀχίλλειο μένος γρήγορα ἀντισκόβει
μὲ λυδικῶν αὐλῶν σκοπὸ, πὺ ὀρίζει,
γλυκειὰ Ἐλεγεία.

Κί' άνέσπερος ἐκεῖ-σάν κάποιοι πόθοι! —
στή θάλασσά σου, πού ὁ ἥλιος ρέβει,
κί' ὁ Μίμνερμος τόν ἥλιο σημαδεύει,
νά τὰ νησάκια, πού ὁ « **Νοῦς** » ὑψώθη
σ' ἄλλη ἄρμονία.

Γαλάζια τήν αὐγή, μουντά τὸ βράδυ,
τρανταφυλλιά, γιουλένια, μοιάζουν,
σάν τὰ νερά τους γύρω ριπιδιάζουν,
τις πεταλοῦδες, πού σηκώνει ὁμάδι
καὶ πέρνει ὁ μπάτης.

“Ὁμως κλειστός τῆς θεωρίας ὁ δρόμος...

Πρὸς τὰ νησιά σου, Ἄναξαγόρα,
ἄλλον ἀνοίγει θεία θριάμβων ὥρα!

Τῆς Λεφτεριάς ἐδὼ βροντάει ὁ νόμος
τὸ θέλημά της!

Κι' ἀπὸ τὸν Τμῶλο πέρα,—Ἄέρα! Ἄέρα! —
 μὲ νύχια καὶ φτερὰ κομμένα,
ἄγρια οἱ βάρβαροι, πουλιὰ πιασμένα,
κι' ἀπὸ τὸν Ἑρμὸ τὸ θολό, ἐκεῖ πέρα
 τώρα κουρνιαίνουν!

Πρίμα στὰ πλοῖα ἀπ' τὴν Αὐλίδα ἀράδα
 τῆ μυστικιά, πῶς πνέει τὸ πνέμα!
λὲς τῶν θυμάτων καὶ φτερώνει τὸ αἷμα,
μὲ τοὺς παλιούς οἱ νέοι στὴ νέα Ἰλιάδα
 ἥρωες νὰ μοιάζουν!

Κι' ἂν λείπη ὁ ψάλτης,—μ' ἀνάλλαγα ἐγὼ εἶδα
 νὰ ξαναφέρνουν ὅλα οἱ ὦρες,
τὰ φύλλα τ'άνθη τὶς χαρὲς τὶς μπόρες
τὰ ὦραῖα γερά κορμιὰ καὶ τὴν ἐλπίδα,
 ποὺ δὲν πεθαίνει!

Κι' ὅπως στ' ἀμπέλια σου χρυσίζ' ἡ ρόγα,
τὸ σῦκο τὸ γλυκὸ ἀπ' τῆ γῆ σου,
Σμύρνη, γιὰ νᾶναι διαλεχτοὶ οἱ καρποὶ σου,
ὅμοια στὶς κόρες σου τῆ θεία τῆ φλόγα,
λέω ψυχωμένη !

Κι' ὅπου τῆς γῆς ψηλώνουν ὄριοι οἱ πόθοι
τὰ δέντρα, τὰ φτερά, τ' ἀστέρια,
ὅπου σὰ δέουνται ὑψώνονται τὰ χέρια,
καὶ τ' ὄνειρό του ὁ ποιητῆς τ' ἀνοιώθει
ν' ἀχιδοβάλλη,

γοργὰ ἄμποτες κ' ἐκείνη νὰ ψηλώση,
τῆς φλόγας σὰν ποὺ θέλει ὁ νόμος,
γρήγορα πάλι, ὡς ξαναδέση ὁ δρόμος
πρὸς τᾶστρα, κάποια μάννα νὰ σοῦ δώση,
τὸ θεό, ποὺ ψάλλει !

ΤΟ ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ

Στις Συρροισπούλες με τή
νέα ψυχή.

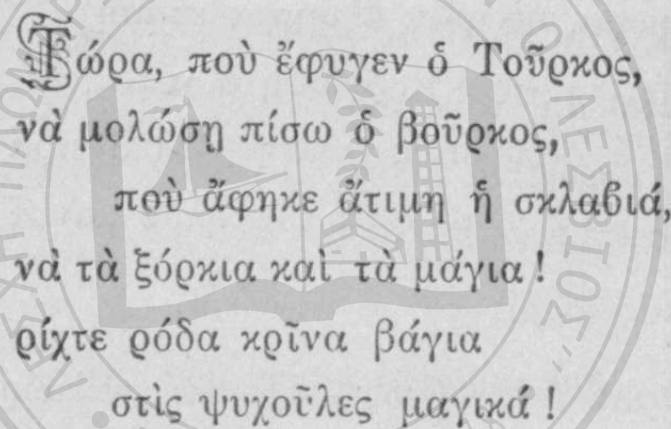
Θοῦ Μέλῃ μπρός μου ἀκίνητοῦσε ὁ κάμπος·
κ' ἐκεῖ, πού μοναχός μου περπατοῦσα,
τοῦ Σολωμοῦ κάπου ἔνοιωσα τό θάμπος·
τούς στίχους του στό νοῦ μου ἐμελετοῦσα,
πού με τήν ἀνοιξη ἔνα ἐκάμαν, σάμπως
ἀπ' τήν ἴδια πηγῇ τήν, κελαῖδοῦσα
ν' ἀνάβρουζαν, χρυσό μελισσολόϊ,
μέ τ'ἀνθη πού ἦτανε σπαρμέν' ἢ χλόη.

Νὰ πῶ δὲν ξέρω στοιχωμέν' ἢ πλάση
ξάφνου πῶς 'φάνη μου σ'αὐτὸ τὸ μέρος·
σὰ νὰ φύλαε Κάποιο, πού θε' περάση,
λαμπρότρεμε τὸ φῶς γύρω τοῦ αἰθέρος·
καὶ γρήγορα, σὲ μιὰν ὀλύμπια στάση
νάτος, ἀντίκρου μου πυργώθη ὁ γέρος,
πού εἶδε ὁ Ζακύνθιος ψάλτης σὰ ὄνειρά του
« καὶ σὰ νὰ εἶχε τὸ φῶς του ἦλθε κοντά του. »

Κ' εἶπε μου ὁ Ἰσόθεος·—Ποιητή, καλιώρα!
Σωστὰ τὸ κρίνεις, μηδ' ἐγὼ θ' ἀργήσω,
στὴν πρώτη μου πατρίδα νὰ γυρίσω,
πού ἡ Λεφτεριά ἀγκαλιάζει ἢ λαμπροφόρα.
Σὰν πᾶς στὴν ὄρια πολιτεία πίσω,
νὰ τὸ μηνύσης διάλεξά σε τώρα·
τὴν ἱερὴ καρτεράω Σμυρνια παρθένα,
πού στὸν καρπό της θὰ στοιχιώσῃ ἐμένα!

ΘΟΥΡΙΟ

Ἀφιερωμένο στοὺς νέους
τῆς Ἰωνίας.



Ὡρα, ποὺ ἔφυγεν ὁ Τοῦρκος,
νά μολώσῃ πίσω ὁ βοῦρκος,
ποὺ ἄφηκε ἀτιμὴ ἡ σκλαβιά,
νά τὰ ξόρκια καὶ τὰ μάγια!
ρίχτε ρόδα κρῖνα βάγια
στὶς ψυχοῦλες μαγικά!

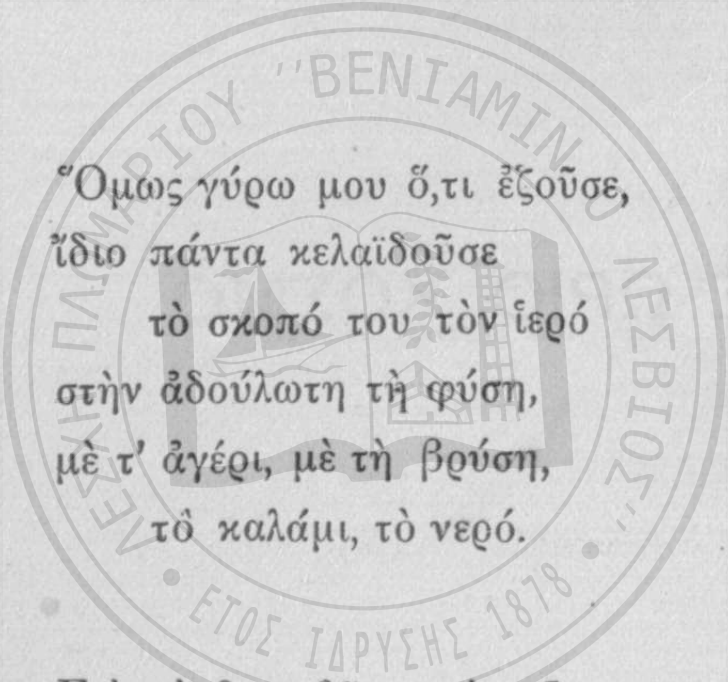
Ὅργοτόμοι, ἀλειτρολάτες,
μὴν καθώσαστε ἀκαμάτες,
τὸν καζμὰ καὶ τὸ τσαπί!

Χερομάχοι, βαλθῆτε ὅλοι,
πέρα ὡς πέρα ἓνα περβόλι
κάθε βάλτος νὰ γενῆ!

Τοὺς ἀνθούς τῆς Ὠριοσύνης
σπεῖρτε, ὡς πού τῆς καλοσύνης
τὸ ζεστό χρυσὸ φιλι
δώκη ὁ ἥλιος, νὰ φωτίση,
κι' ἀψηλὰ νὰ κελαιδήση
τὸ τραγοῦδι τὸ πουλί!

Τί, ντροπή εἶναι πίσω ἀπ' ὅλους,
κάτω ἀπ' τοὺς οὐράνιους θόλους,
φῶς νὰ πέρνη δανεικό,
ὅπου ξέρει ἀπ' ὅλους κάλλια,
μιας αὐγῆς τὰ ροδοκάλλια,
πῶς πρωτόλαμψαν ἐδώ.

Μὰ τὴν ἰσόθεη μου κλήρα
κι' ἂν ἐζούλεψέ μου ἡ Μοῖρα
καὶ μοῦ πότισε πικρὰ
τῆς σκλαβιάς τὴν καταφρόνια,
πού ἄσωστα ἔτρωγέ μου χρόνια
τὴ μισὴ παλληκαριά*



Ὅμως γύρω μου ὅ,τι ἔξοῦσε,
ἴδιο πάντα κελαιδοῦσε
τὸ σκοπὸ του τὸν ἱερό
στην ἀδούλωτη τῆ φύση,
μὲ τ' ἀγέρι, μὲ τῆ βρύση,
τὸ καλάμι, τὸ νερό.

Γιὰ νὰ θυμηθῆς ποιὸς εἶσαι,
νὰ τὰ στήθια σου καὶ κλεῖσε
τῆ βαθειά τους τῆ φωνή,
καὶ θὰ νοιώσης νὰ φτερώσουν,
κι' ἀνταπόκριση νὰ δώσουν
οἱ μεγάλοι σου οἱ νεκροί !

Σ' ΩΡΙΟ ΚΟΣΜΟ



Σ' ΩΡΙΟ ΚΟΣΜΟ

Στὸν ποιητὴ Μ. Ἀγγυρόπουλο

Σ' ὠριο κόσμο φωτολάμπουνε
ἀθασίλευτοι κάποιοι ἥλιοι,
κ' ἔχ' ἡ πλάση αἰώνιο Ἀπρίλη
καὶ μοσκόβολη χαρά.

Σ' ὠριο κόσμο γλυκοσμίγουνε
λαγγεμένα κάποια χεῖλη,
σὲ μιὰ βάρκα, πού' τὸ δεῖλι
πάει σ' ὀλόφεγγα νερά.

Σ' ὄριο κόσμο μιὰ φλογόθωρη
σὰν τὸ κόκκινο σταφύλι,
μιὰ τσιγγάνα κρούει τὸ ζίλλι
καὶ χορεύει φῶς στὸ φῶς.

Καὶ στὰ ὄριόκκλησα, τὰ ξώκκλησα,
ποὺ ἀχνοτρέμει ἓνα καντῆλι,
τὸ φεγγάρι, ποὺ ἀνατείλη,
τ' ἄγια ὑψώνει ἓνας Θεός,

σ' ὄριο κόσμο, μὲ τὸ χέρι του,
καὶ τὰ μελωδοῦν οἱ γρύλλοι,
κ' εἶν' ἰκαλόγερος τὸ ἀγρίλι,
ποὺ στήν αὔρα ἀνατριχᾶ.

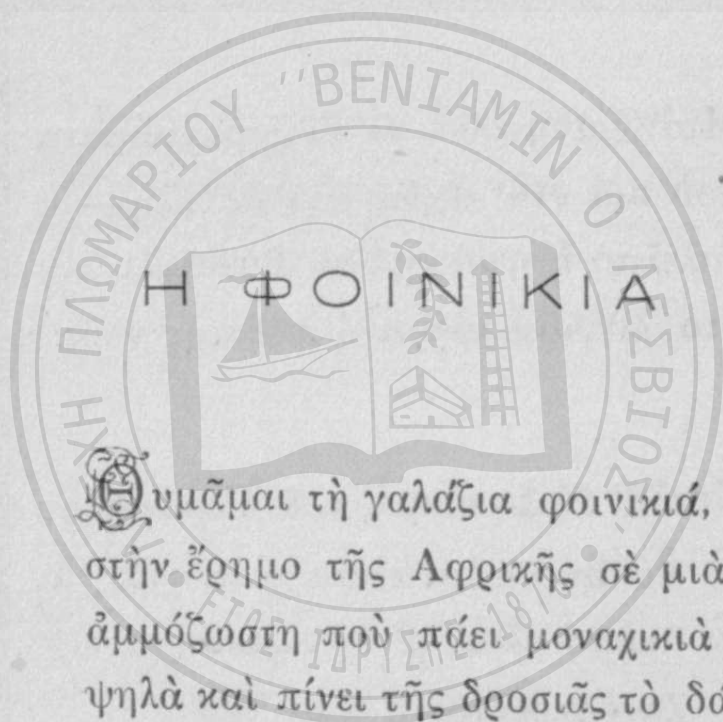
Σ' ὄριο κόσμο μιᾶς ὄριόθωρης,
σβύνει γράφει ἓνα κοντύλι,
τά, ποὺ λέει, μὲ τὸ μαντῆλι
ὄριο νειὸ σὰν προβοδᾶ.

Σ' ὄριο κόσμον ὄριομέτωποι
κελαϊδᾶνε κάποιοι Αἰσχύλοι,
κ' οἱ Φειδίες μὲ τὸ σμίλι
πελεκοῦν κάποιους θεούς.

Καὶ στοῦ νοῦ τὰ ξεφραγτώματα
γιά τὴν πλάση τὴν ἀσύλλη—
πτ' εἶν' ὀλόχρυσο ἀντιστύλι
κι' ὄριοφέγγει ὁ πλάστης νοῦς.

Σ' ὄριο κόσμο, τοῦ Γερόγιαλου
σ' ἄμμουδιά εἶμαι τὸ κοχύλι,
μὲ τὸ κῦμα μ' ἔχει στείλη
νεροκύλιστο ὁ τρανός·

κι' ἀπὸ ὀριόκοσμο, πὸν βούλιαξε,
μέσα μου κλεισμένοι χίλιοι
βοοῦνε θρηῆνοι, βοοῦνε θρύλοι,
σὰν πὸν βοᾷ ὁ ὠκεανός!



Θυμᾶμαι τὴ γαλάζια φοινικιά,
στὴν ἔρημο τῆς Αφρικῆς σὲ μιὰ ἄκρη,
ἀμμόζωστη πρὸς πᾶει μοναχικιά
ψηλὰ καὶ πίνει τῆς δροσιᾶς τὸ δάκρυ.

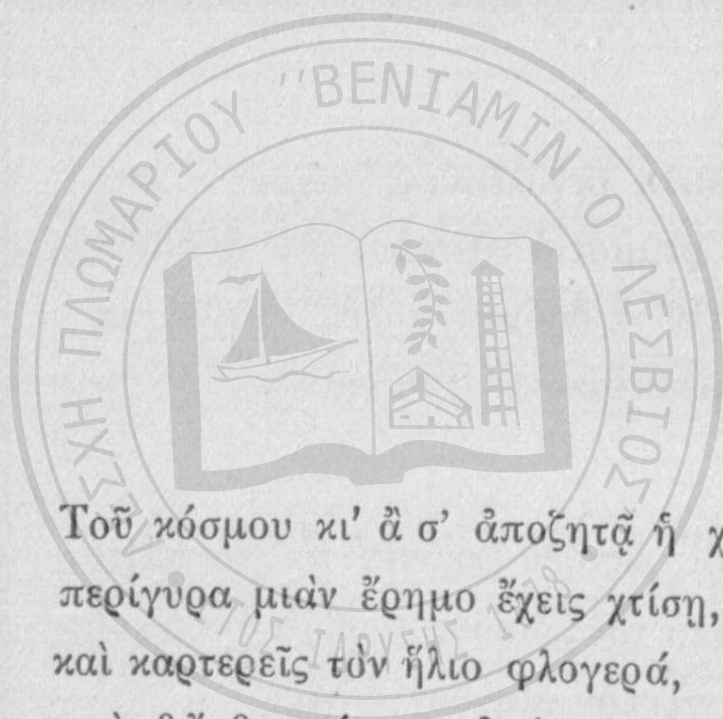
Κανεῖς τὸ βαθυρρίζωτο δεντρί
ποῦθε ρουφᾶ τόση ζωὴ δὲν ξέρει·
φλογομανάει ὁ Λίβας, στέκεται χλωρή,
ὡς νὰ ροδίση τ' ἄλλο χαραμέρι.

Αἰῶνες τὴν ἡῦραν ἔτσι οἱ νέες αὐγές...
Καὶ νά, τὸ πλανεμένο καραβάνι
γιὰ κάποιες, πὺν τραβᾷ, χρυσοπηγές,
πρῖμα τὴν πλώρη κατὰ κείνη βάνει.

Μιὰν ὄαση ἐκεῖ κάπου τοῦ μηνᾶ,
πὺν πρὸ στὸν ἄμμο τὸ βαθὺ χαράξη,
καλεῖ το ἢ φοινικιά σιγαλινά,
στὸ λιγοστὸ τὸν ἤσκιο τῆς ν'ἀράξη·

Σταλιά νά ξαποσιάση, τὸν τραχνὸ
τὸ δρόμο του προτοῦ νά ξαναρχίση,
τὸ πύρινο ἀκλουθῶντας τὸ Στοιχειό
πῶχει τὴν ἄσωστη ἔρημο φλογίση!

— Γειά σου, χαρά σου, ἠλιόρατη ψυχί,
πὺν συνεπῆρε κάποιου ὄνειρου ἢ πλάνη!
Διάλεξες, δίχως ἄλλη ἀπαντοχή,
τῆς φοινικιάς τὴ μοῖρα—καὶ σοῦ φτάνει!



Τοῦ κόσμου κι' ἄ σ' ἀποζητᾷ ἡ χαρά,
περίγυρα μιὰν ἔρημο ἔχεις χτίση,
καὶ καρτερεῖς τὸν ἥλιο φλογερά,
πὸν θάρθη κάποια αὐγή, νὰ σὲ φιλήση.

Κ' εἶσαι ἡ ἀνάπαψη μιανῆς ψυχῆς,
ψυχὴ, πὸν πάει στ' ἀψὺ τὸ μεσημέρι,
μπορεῖ, γιὰτὶ ἐσὺ ρίζωσες στὴ γῆς,
κάπου νὰ φτάξῃ ἐκείνη—ποιὸς τὸ ξέρει ;

ΣΙΓΟΛΕΟΝΤΑΣ ΣΤΙΧΟΥΣ

Στὸν ἀγαπημένο μου ποιητὴ
Μ. Ἀλεξαντρόπουλο.

Ἦθελα σιγολέοντας στίχους
στὴ ρεμματιὰ νὰ πάω, πὺ ἀνθοῦν οἱ δάφνες,
μὰ εἶν' ὁ δρόμος πολὺς, φοβοῦμαι
μὴ μὲ πλακώσῃ ἡ νύχτα·

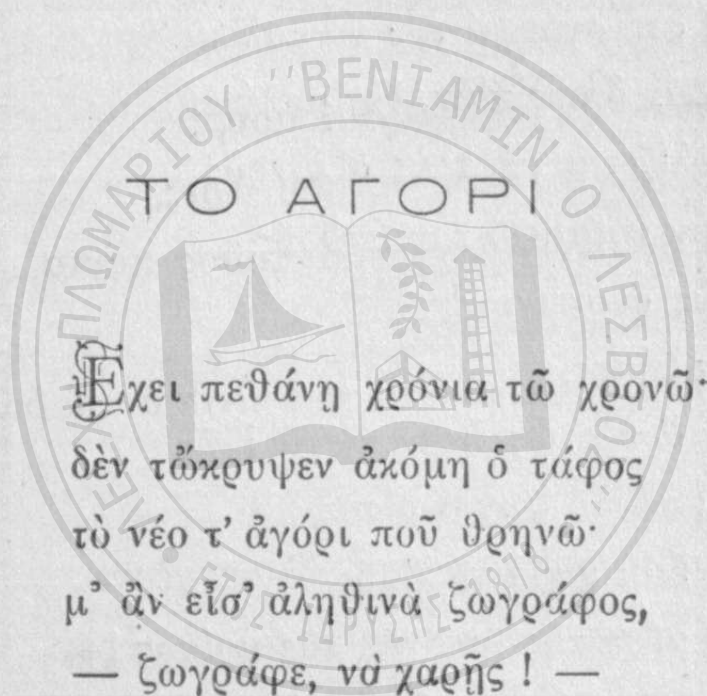
Νωρὶς ὥστόσο ξεκίνησ' ἀπ' τὸ σπίτι
ἀφῆκα τοὺς δικούς μου βυθισμένους
στὸ γλυκὸν αὐγινὸν ὕπνο·
ὅταν ξυπνήσανε καὶ δὲ μὲ βρῆκαν,
τὶ τάχα νὰ εἶπαν ;
Γιατὶ φυλάχτηκα τὸ μυστικὸ μου πόθο
νὰ τὸν ξαγορευτῶ σὲ γονιοὺς καὶ σ' ἀδέρφια,
πὼς ἤθελα σιγολέοντας στίχους,
στὴ ρεμματιὰ νὰ πάω πὺ ἀνθοῦν οἱ δάφνες!

Ξεκίνησα νωρίς, κι' ακόμα
στην αρχή βρίσκομαι τοῦ δρόμου·
ὦ ! πῶς μ' ἀργοπορήσατε, λουλούδια,
κ' ἔσεῖς ματάκια,
πὺν ἀνθίζατε στὸν κάθε φράχτη πίσω !

Στὰ χέρια μου σᾶς βλέπω
μαραμένα τώρα,
σβυσμέν' ἀπ' τὴν καρδιά μου,
καὶ κλαίω τὶς χαμένες μου ὥρες,
μέσα μου ἐνῶ βογγάει ὁ πόθος πάντα,
σιγολέοντας στίχους,
στὴ ρεμματιά νὰ πάω πὺν ἀνθοῦν οἱ δάφνες.

Κυττάζω· στὶς κορφές ὁ ἥλιος γέρνει,
στὸν ἤσυχο γιαλὸ κοιμοῦνται οἱ αὔρες·
σὲ λίγο τὸ σύθαμπο κ' ἡ σκοτεινιά καί, ξέρω,
ποτέ μου πιά δὲ θὰ προφτάξω,
στὸν ὄχτο τὸν ἱερό σου ν' ἀπογύρω,
γαλάζια ρεμματιά, πὺν ἀνθοῦν οἱ δάφνες !

Ὡστόσο πάω...



ἔχει πεθάνη χρόνια τῷ χρόνῳ·
δὲν τῶκρυψεν ἀκόμη ὁ τάφος
τὸ νέο τ' ἀγόρι τοῦ θρηνῶ·
μ' ἂν εἶς' ἀληθινὰ ζωγράφος,
— ζωγράφε, νὰ χαρῆς ! —
νὰ ζωγραφίσῃς τὸ εἰμπορεῖς
κ' ἐγὼ σοῦ τὸ ἱστορῶ·
μὲ τὸ κοντύλ' ἢ τὸ σφομίλι,
στὸ μουσαμᾶ γιὰ στὸ χαρτὶ
πάλ' ἢ ζωὴ μας ξαναζῆ,
ἢ χρυσῆ !

Ὡστόσο πιὸ εὐκόλο θαρρῶ,
τὴν πᾶσ' ἀλήθεια νὰ σοῦ εἰπῶ :
Τ' ἀγόρι, πὸν ἀγαπῶ,
μπροστά σου τώρα στέκει,
μὰ στὰ σγουρά του τὰ μαλλιά
ρόδα, ὅπως πρὶν, δὲν μπλέκει·
στολίζεται μὲ τοὺς στερνοὺς
στὸν κρόταφό του ἀνθούς,
τοὺς σκοτεινοὺς,
τῆς ζήσης,
κι' ἄθες ὡς ἦταν νὰ τὸ ἰδῆς
καὶ νὰ τὸ ζωγραφίσης,
— ἔτσι χαρὰ νὰ βρῆς
τὴ μέρα τῆς στερνῆς τῆς κρίσης !—
ζωγράφε μου, σ' ἐμένα ἰδέ το,
μὰ ὄχι μὲ τὰ μάτια τοῦ κορμιοῦ
καὶ μήτε μὲ τοῦ νοῦ
τὰ μάτια !
Μὲ τὴν καρδιά σου κύτταξέ το,
καὶ πάρε, καὶ ζωγράφισέ το !.

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΜΙΜΝΕΡΜΟΥ

Ἄλλες ἔχουν ἔγνοιες ἄλλοι
ὅμως τὴ δική μου ἐγώ
πιὸ σπουδαία τὴ θαρρῶ·

Τάχ' ἀκόμα νὰ προβάλλῃ
μὲ τὴν πᾶσα νέα αὐγή,
ὁ Ἥλιος νὰ φωτᾷ τὴ γῆ ;

Ἦ γὰρ πάντα στὴν ἀγκάλη
τὴ βαθιὰ τοῦ Ὠκεανοῦ,
ἀπ' τοὺς δρόμους τ' οὐρανοῦ,

βούλιαξεν ἀγάλι ἀγάλι
μέσ' ἔστην κλίνη τὴ στερνή
λίγη ἀνάπαψη νὰ βρῆ ;

ΕΛΕΝΗ

Σὰ γόνατ' ἀπ' τὰ χρόνια τσακισμένα
σὰ νοιώσης, ἀπ' τὶς Πύλες τὶς Σκαιὲς ψηλάθε,
περίγυρα τὸν κάμπο νὰ κυττάζης μάθε,
ποὺ νέα κορμιὰ παλεύουν ἀντρειωμένα.

Μ' ἄλλους ἐκεῖ γερόντους σὰν κ' ἔσένα
θυμώντας τὰ παλιά σου, λόγια πλάθε
γλυκά, σὰν τὸ τζιτζήκι στὰ δοντρά, γιὰ κάθε
λαχταριστὸ ποὺ φραίνει σου τὰ φρένα.

Ὅσο στὸν κάμπον ὁ κανγᾶς θεριεύει
κ' ἕνας τὸν ἄλλον ἤρωα στὴ γῆς γκρεμνάει,
μπορεῖ στὸν πύργο ἀπάντεχα νὰ ἰδῆς ν' ἀνέβη

ἢ ὄρια γυναῖκα ποὺ κορμιὰ ἔχει φάη,
τ' ἀγέρινα τῆς πέπλα φορεμένη
καὶ νὰ σταθῆ ἢ θεοτικὴ κοντὰ σου Ἐλένη.

ΑΡΠΥΙΕΣ

Ἐἴ κ' ἀκριβό μοσκανάθρεφε χώρια ὄνειρό σου,
ὡς νὰ μεστῶση καὶ νὰ βγῆ στὸ φῶς τοῦ κόσμου·
στὴ δύναμη, ποὺ κλεῖς, γερὰ ἀπιθῶσου
καὶ λέγε, ὃ ἑαυτός μου μοναχὰ δικός μου.

Μὰ μὴν ξεχνᾶς, σὲ κάποια ἀνταριασμένα βάρη
πὼς κάποιες σου ἁμαρτίες σύγκαιρα λουφάζουν
στ' ἀφεγγὸ τῆς ψυχῆς σου κατακάθι,
καὶ πὼς τὴν ὥρα, ποὺ θὰ ξεχαστῆς, κυττάζουν,

νὰ σηκωθοῦνε στὸ φτερό πῶχουν τοῦ Χάρου·
κ' ὡς καθὼς δῶσαν κάποτε στὶς Ἐρινύες
σκλάβες τὶς ὄριες οἱ Ἀρπυιες κόρες τοῦ Πανδάρου·

Ἔτσι κ' ἐσὲν' ἄχ ! οἱ παλιές σου οἱ ἁμαρτίες !
Τὸ νοῦ σου μὴ τὴν ξέχωρή σου τὴν ἀγάπη,
σοῦ τὴν ἀρπάξουνε καὶ πᾶν ἴδιο δρολάπι.

ΤΟΤΕ

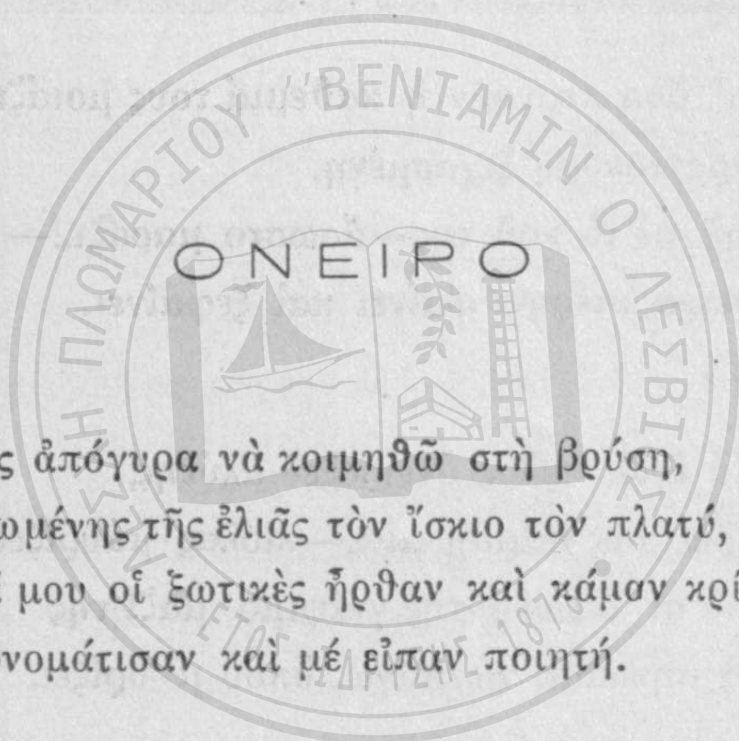
Στὸ παιδί μου.

Καθὼς παρθένες λευκοφόρες
σὲ λιτανεία ἀτέλειωτη, διαβαίνουν
μιὰ μιὰ καὶ τῆς ζωῆς μου οἱ ὥρες,
κι' ὅσο πηγαίνουν καὶ χλωμαίνουν.

Κι' ὅσο περνοῦν ἢ καθεμιὰ τους μοιάζει
γεροντοκόρη ξεχασμένη,
πὺν μετὸ νοῦ της—ἄσωστο μαράζι!—
ὄνειρα στέρφα φαίνει καὶ ξεφαίνει.

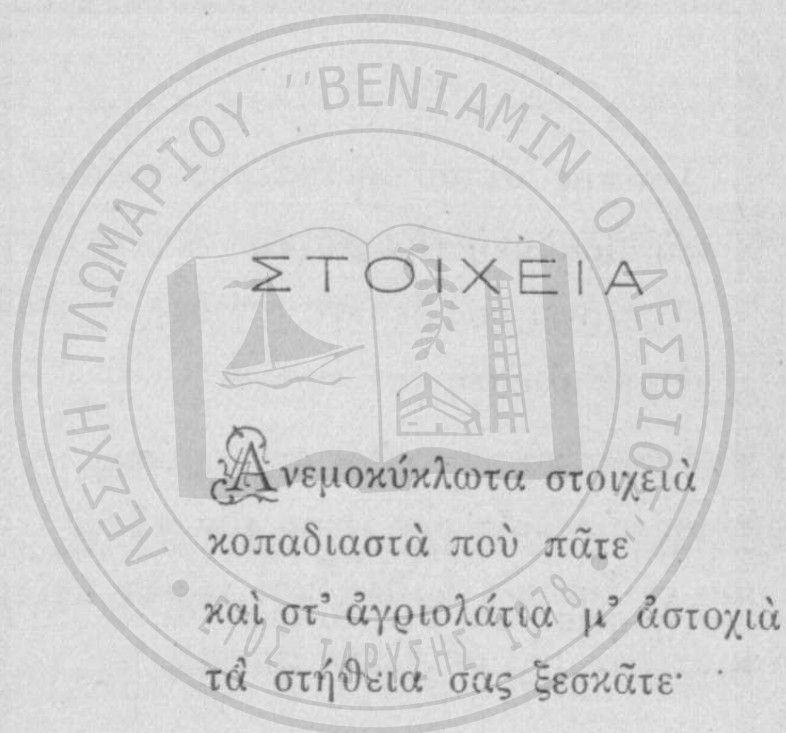
Μὰ ἐγὼ, καλὸς ὄνειροξεδιαλύτης,
ξέρω πὼς θάρθη μιὰ,—κιόλας μαυρίζει!—
πὺν στ' ἄφωγὸ της γνέψιμο μαζί της
θὰ σηκωθῶ νὰ πάγω, ὅπου μ' ὀρίζει.

ᾠ ! τότε μὴ δαρτῆς καὶ μὴ φωνάξης !
Πατέρα, νὰ μὴν πῆς καὶ μὲ σπαράξις,
γιατὶ φοβοῦμαι ἀνίσως καὶ θελήσω,
μὴ δὲν μπορέσω πίσω νὰ γυρίσω.



Μεσημερίς απόγυρα νὰ κοιμηθῶ στή βρούση,
 στής στοιχωμένης τῆς ἑλιάς τὸν ἴσκιο τὸν πλατύ,
 κι' ὀλόγυρά μου οἱ ξωτικὲς ἦρθαν καὶ κάμαν κρίση,
 καὶ μὲ καλονομάτισαν καὶ μέ εἶπαν ποιητή.

Καὶ μιά τους, ἡ ὠμορφότερη, ροδόγυρε στὸ αὐτί μου·
 —Χαρά σου, ἀδέρφι, πὺ ἀγνωρο περνᾷς καὶ πᾶς στή γῆ·
 βάζει σου ἡ ζωὴ τὰ ἑπτὰ καρφιά, μὰ ἐσύ, χρυσέ μας, κοίμου·
 μέσα σου ὠρίμασε ὁ θεὸς, καὶ πολεμάει νὰ βγῆ.



Ἄνεμικὰ καὶ ξωτικὰ
μὲ τὰ τραγήσια πόδια
καὶ μέτωπα θεοτικὰ
πὺ μουγκαλάτε ὡς βῶδια,

Ἄραπης κάπου σκιαχτερός
στή βραδυνή τὴν πάχνη
σὰ σέρνει σὰς δεμένα μπρός
μὲ μιὰ κλωστή ἀπ' ἀράχνη·

μοιάζουμε, ἀδέρφια, ἐσεῖς κ' ἐγώ
στή φύση καὶ στή μοῖρα·
ἀνθρώπινη ζωὴ τρυγῶ
κι' ἂν ξωτικιά ἔχω κλήρα !

Στοὺς κύκλους της, ὅπου σταθῶ
καὶ πάγω, σιδερένια
μ' ἓνα της γνέψιμο βουβὸ
ξαναγυρνᾷ με ἡ Ἔννοια.

Η ΝΕΡΑΪΔΟΠΑΡΜΕΝΗ

Όπου σταθῶ, ὅπου πάω, βλέπω μιὰ κόρη
κι' ἀκλουθᾷ με, μιὰ ξωτικιά, μιὰ ροῦσα·
στὰ μάτια μου συχνὰ πέρνει τὸ θῶρι
μιανῆς πὺν πέθανε καὶ πὺν ἀγαποῦσα·
ἤμουν ἀμούστακο τότες ἀγόρι
κ' ἦτον μικρούλ' αὐτὴ χρυσομαλλούσα...
Νεραΐδα τώρα, μὲ καλεῖ κοντά της·
σὰν τ' ἄστρο τῆς αὐγῆς λάμπ' ἡ θωριά της.

Ψὲς βράδν ἀντάμωσά τηνε στὴ βρούση
μ' ἄλλες μαζὺ νεραΐδες σὰν ἐκείνη,
πρὶν τὸ φεγγάρι ν' ἀβγῆ, νὰ φωτίση·
μυριάργανη ρέοντας ἀχοῦσε ἡ κρήνη.

πού εἶχαν ἀνάερα τὸ χορὸ τους στήση
ἢ Κάλω ἢ Λαμπετία ἢ Ἄλουστίνη,
ἀηδονολάλες, χρυσομαντηλοῦσες...
Κάτου ἀπ' τὰ πόδια τους χορτάρι ἀνθοῦσες.

Καθὼς ἀντίκρουσέ με, τὸ μανιῆλι
παράτησε ἢ καλὴ κ' ἦρθε κοντά μου,
βεργολυγώντας ὅπως τὸν Ἀπρίλη
στὴν αὔρα ἕνας κρῖνος· ἀντίκρουά μου
οἱ ἄλλες χαθήκανε σὰν πού τὸ δεῖλι
τῆς θάλασσας τὰ φέγγη καὶ ἡ κυρά μου,
καθὼς πού γόζειτ' ἕνα περιστέρι,
μοῦ εἶπεν αὐτά, κρατώντας με ἀπ' τὸ χέρι.

— Δὲν πέθανά· ξεχωριστὴ μου ἦ μοῖρα,
ζώντας σου μ' ἔχουν οἱ Ἄνεραῖδες πάρη·
μιὰ μιὰ τὶς χάρες τους ὅλες τὶς πῆρα,
νὰ φαίνω ξόμπλια ἀνθῶνε στὸ χορτάρι,
μπλῖρα στὰ πόσια νὰ κεντάω, τὴ λύρα
νὰ κρούω μ' ἀχτιδοκάμωτο δοξάρι
κι' ὅπως ἀπόψε, νὰ χορεύω στ' ἄστρα·
εἶμαι ἢ ψυχὴ σου, λυράρη, ἢ πλάστρα!

ΣΤΕΡΝΑ ΛΟΓΙΑ

Σ' ἀπόκοσμ' ἀκρογιάλια γαλάζια κάπου
μαρμαρένια κάποια ὄνειρα ψηλά στημένα
σὰν ὠριοπάλατα καὶ μέσα τους νεράϊδες·
Παλιές φωνές πὸν σώπασαν καὶ σὲ καλοῦνε·
κάποια φιλάκια ἀγέρινα κρυφὰ δοσμένα
καὶ πὸν ποτὲ δὲν τ'ἀνοιωσες, Νύχτα, δὲν τὰ εἶδες !
Μέσ' σ' ἀνθοκήπια κάποια μύρα πὸν μεθοῦνε,
σὰν πνοές ἀπὸ μαγιάπριλα ὄχι ! μ'ἀπὸ στήθεια
παρθένων, πὸν στοιχειώσανε καὶ πὸν εἶναι κοῖνοι.
Φέγγη ἱερὰ πὸν ψυχωμένα σπαρταροῦνε
σὰν ἀπὸ κάποια ἀνείπωτα ἡλιοπαραμύθια,
σὲ κάποια λίμνη σὰν τραγούδια καὶ σὰ θρηῆνοι.
Κάποια δράματα κάπου χρυσᾶ πὸν περνοῦνε
καὶ χεράκια λευκὰ πὸν δέουνται ὑψωμένα
σὲ κάποιες λειτουργιές πὸν τελειοῦνται, καὶ--κρίνε !—
κάποια ματάκια πὸν στὸ φῶς ξάφνου σφαλνοῦνε
γιὰ πάντα· κ' ἐτοῦτα ὅλα ἐγὼ εἶμ' ἐγὼ εἶμ' ὠϊμένα !
κ' εἶν' ἢ ζωὴ μου καὶ λέω, πὼς τίποτε δὲν εἶναι !

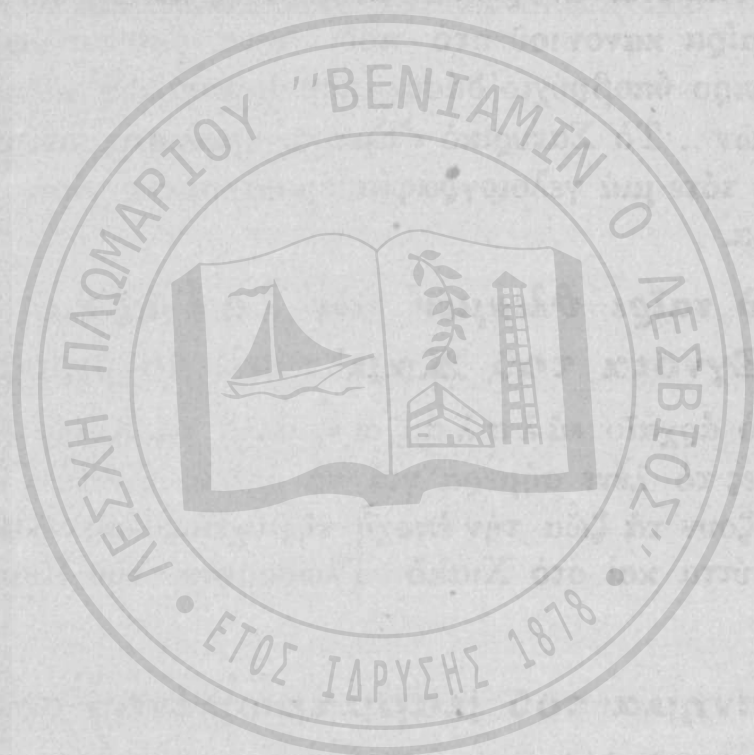
ΠΟΥ ΠΑΝ ;

Θσοι ἀπ' ἀγάπη πέθαναν στὸν οὐρανὸ δὲν πᾶνε·
δὲν εἶν' ἐκεῖ τ' ἀπόβραδο ρημιῆς καὶ μονοπάτια,
καὶ μέλι δὲ θὰ βρῖσκανε στ' ἀγγελικὰ παλάτια
ποῦ σὰν τὸ μέλι τοῦ φιλιού γλυκὸ κ' ἐκείνο νᾶναι·

Μηδὲ τῆς αἰώνιας κόλασης οἱ φλόγες θὰ τοὺς φᾶνε·
τοὺς κίψαν ποῦ τοὺς κάψανε δυὸ χεῖλη καὶ δυὸ μάτια,
καὶ τῶν δαιμόνων πιὸ ἄσπλαχνα τὰ νύχια δὲ ξεσκᾶνε
στήθια ποῦ ζούλια κι' ἀρησιὰ τὰ κάμανε κομμάτια.

Ποῦ πᾶν ; Ποιὰ πίκρα, ποιὰ χαρὰ π' ἀκόμη δὲν ἐγράφη,
ἂν τὶς καρδοῦλες πῶκλεισαν δὲν ἄλλαξαν οἱ τάφοι,
θὰ ξεπεράση τὶς χαρές, τὶς πίκρες ποῦ ἔχουν ζήση ;

Μιὰ κ' ἐδῶ χάμου κόλαση κι' οὐράνια ἔχουν γνωρίση,
τ' ἀπειρο ποῦ ἄνθρωπος ποθεῖ γιὰ τρέμει, αὐτῶν πεθαίνει
ὡς κ' ἡ ψυχὴ τους· στὸ μηδὲν γυρνοῦν καὶ πᾶν χαμένοι !



ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

*Κ' ἓνα δάσος λευκό, πὸν πάει κι' ἀργοσαλεύει
μ' ἄφυλλα μπρός της κλώνια ἀχει κτλ.*

(**Αἴσέ** σελ. 39 στίχ. 7)

Γιὰ νὰ μὴ ξαφνιστῇ ὁ ἀναγνώστης ἀπὸ τὴν περιγραφὴ τοῦ δάσους αὐτοῦ, θυμίζομε πὼς μετὰ τὸ διαβόητο Τουρκικὸ Σύνταγμα, οἱ Νεότουρκοι κατεβάσανε δύτες στὸ Βόσπορο γιὰ νὰ ἐξακριβώσουνε τοὺς πνιγμοὺς τοῦ Χαμίτ. Κ' οἱ δύτες ἀνέβηκαν ἀλλαλόφωνοι ἀπὸ τὸ τρομερὸ θέαμα πὸν εἶδανε. Στὸν θάλασσιον βυθούς, ἄπειροι σκελετοὶ ἀνθρώπων μὲ ἄλυτους ἀκόμη τοὺς ἀρμούς καὶ μὲ μιὰ σφαῖρα κανονιοῦ στὸ πόδι τους, ὄρθιοι, ὑψώνουνταν σὰν ἓνα ὀλόασπρο ὑποβρύχιον δάσος, πὸν ἀργοσάλευε μὲ τὸν κυματισμὸ τῶν νερῶν .. Τὸ Σατυρικὸ «Ἐμπρός» μάλιστα τοῦ κ. Κ. Μακρίδη ἐτύπωσε τότε μιὰ γελοιογραφία ἐμπνευσμένη ἀπὸ τὸ ἀπαίσιον αὐτὸ θέαμα.

καὶ τὸ ταῖρι θλιμμέν' ὡς λαλάζει

(**Ἡ Ἔγνοια τοῦ Χαμῆτ** σελ. 46 στροφ. 4)

Δὲν εἶναι τὸ ἀρχαῖον «ἀλάλαζω», ἀλλὰ τὸ Χιακὸ «λαλάζω». Οἱ Χιώτες τὸ λένε σήμερα γιὰ νὰ δηλώσουνε τὴν ἰδιαίτη φωνὴ πὸν βγάζουν τὰ ζῶα τὴν ἐποχὴ τῆς ὀχείας ὅταν καλοῦνε τὸ ταῖρι τους. (Κύττα καὶ στὸ Χιακὸ Γλωσσάριον τοῦ Πασπάτη τῆ λέξι λαλάζω).

Τὸ ξύπνημα τοῦ μαρμαρωμένου σελ. 85)

Εἶναι μιὰ δειλὴ ἀπόπειρα, μὲ τὸ ὄνομα τοῦ Διγενῆ νὰ συμβολίσουμε τὸ ἔργο τοῦ Μεγάλου Ἀρχηγοῦ, πὸν κυβερνᾷ σήμερα τὶς τύχες τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Τὸ ποίημα γράφτηκε ὅταν πήρσαμε τὴ Θράκη. Γιὰ τὴν ποίηση ὁ κ. Βενιζέλος εἶναι ἀπὸ σήμερα ὁ ὑπεράνθρωπος πὸν φύσηξε κ' ἔσβυσεν ὄλους τοὺς θρύλους τῶν περασμένων, σὲ τρόπο πὸν νὰ μείνη ἐλεύθερη ἡ Ἑλληνικὴ ψυχὴ, νὰ φανταστῇ τὸν ἓνα, τὸ μοναδικὸ τὸ δικό του, πὸν πύργωσε στὸν αἰῶνα, μνημεῖον θαυμαστὸ τῆς μεγαλοφυΐας του. Τόσο, πὸν σὲ μιὰ συλλογὴ σὰν κι' αὐτὴ, ἐπειδὴ δὲν εἶχαμε ὄση ἔπρεπε δύναμη

για ν'αναφέρουμε τ' ὄνομά του, τὸ ἀποσιωπήσαμε ὀλότελα, νομίζοντας πὼς ἦτον αὐτὸς ὁ καλύτερος τρόπος νὰ διαλαλήσουμε τὸ σεβασμὸ μας πρὸς ἐκεῖνον καὶ τὸ θαυμασμὸ μας γιὰ τὸ ἔργο του, ὡς πὺν νᾶρθῃ ὁ Μεγάλος πὺν θὰ τὸ τραγουδήσῃ.

Κι' ὁ Μίμνερος τὸν ἥλιο σημαδεύει

(ὠδὴ στῆ Σμύρνη σελ. 91 στίχ. 13)

Μιὰ μίμησι τοῦ γνωστοῦ τραγουδιοῦ τοῦ Μίμνερου στὸν ἥλιο ποῦ ὑπονοοῦμ' ἐδῶ, βλέπε στῆ σελ. 111.

Ἄγρια οἱ βάρβαροι πουλιὰ πιασμένα κτλ.

(ὠδὴ στῆ Σμύρνη σελ. 92 στρ. 9)

Γιὰ ὄσους δὲν τὸ θυμοῦνται σημειώνουμε πὼς ὕστερα ἀπὸ τὴν προέλαση τοῦ στρατοῦ μας στὰ βάρθη τῆς Μ. Ἀσίας τὸν Ἰούλιο τοῦ 1920 πλῆθος αἰχμάλωτοι φιλοξενήθησαν στὶς Κλαζομενές, τὴν πιτρίδα τοῦ Ἀναξαγόρα.

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ

Σελὶς	13	Στίχος	1	ἀντὶ Ἰουστιανὸς	γράφει Ἰουστινιανὸς
»	47	»	5	» αὔρα	» αὔρα
»	47	»	10	» λαῦρα	» λαύρα
»	51	»	1	» ἀμολυτὸς	» ἀμολητὸς
»	55	»	17	» ν' ἀρμένιζα μὲ	» ν' ἀρμένιζα σὲ
»	67	»	11	» μαράζει	» μαράζι
»	90	»	4	» ἐρωτόπαθη	» ἐρωτόπλεχτη

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Στὸν κ. Γ. Παπανδρέου Αφιέρωση . . . Σελ. 5—7

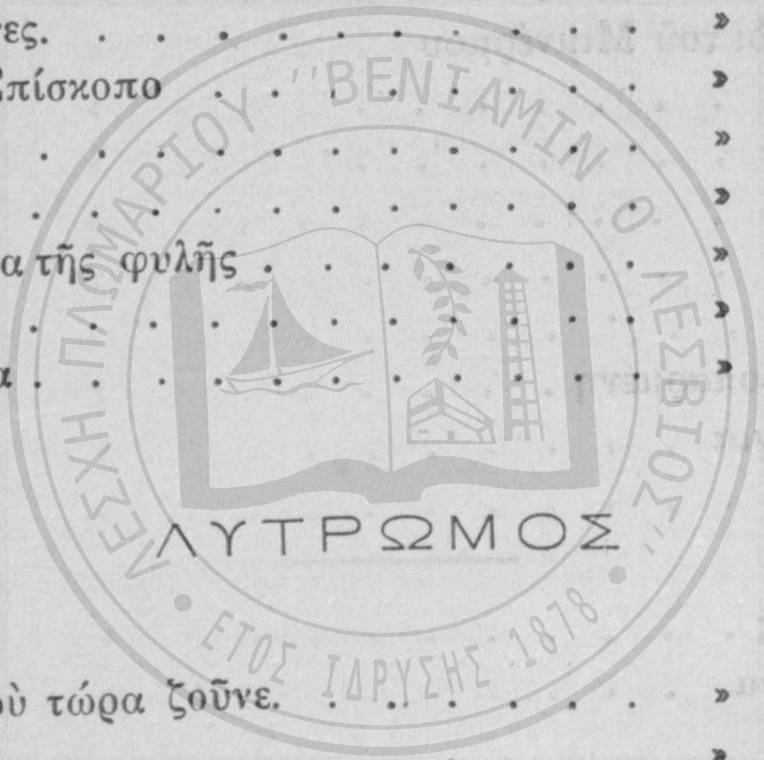
ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΑ

Μεσαιωνική Ἑλλάδα	Σελ.	11
Ἀνθέμιος καὶ Ἰσίδωρος	»	13
Κιοσὲ Μιχάλ	»	14
Οἱ Κόρες τοῦ Νοταρᾶ 1—2	»	15—16
Τὸ Ρόδον τὸ Ἀμάραντον	»	17



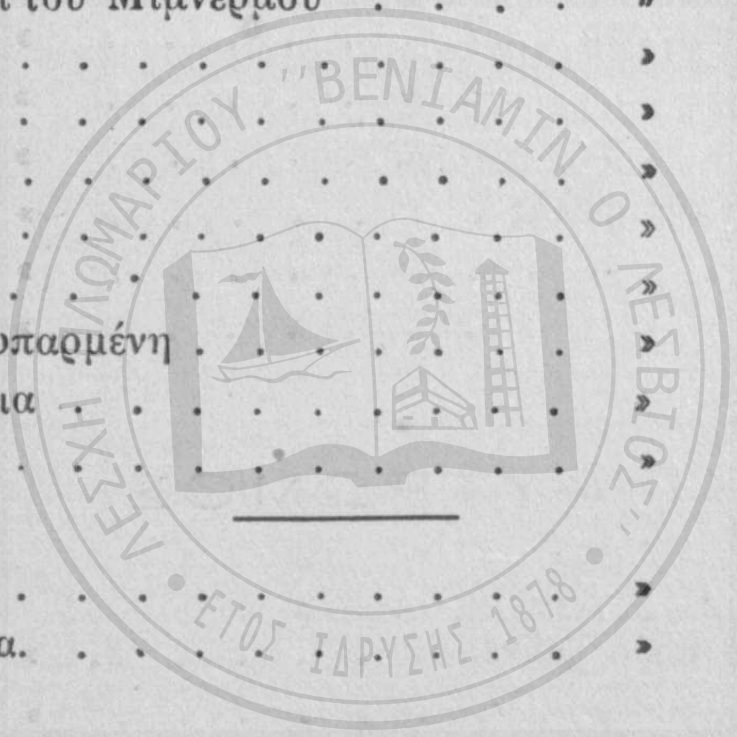
Γυρισμός	Σελ.	21
Πόλη	»	25
Σταμπούλ	»	30
Τὸ φουστάνι	»	31
Βαβυλώνα	»	34
Τὸ πλοῖο	»	36
Ἀἰσὲ	»	38
Ὁ Χαφιᾶς	»	41
Ἡ Ἔγνοια τοῦ Χαμίτ	»	44
Τὸ Τσαρτσάφι	»	47

ΚΟΚΚΙΝΟΣ ΧΑΡΟΣ

	Σελ.	
Κόκκινος Χάρος	»	51
Τὸ σπήλιο	»	58
Πρόσφυγες	»	60
Σ' ἓνα Ἐπίσκοπο	»	61
Σιωπές	»	64
Ἄνοιξη	»	66
Τὸ πνεῦμα τῆς φυλῆς	»	68
Ἄϊντινι	»	70
Τὸ ὄραμα	»	76
		
Αὐτοὶ ποὺ τώρα ζοῦνε	»	81
Εἰρήνη	»	83
Τὸ ξύπνημα τοῦ Μαρμαρωμένου	»	85
2 Μαΐου 1919	»	87
Ἦδη στὴ Σμύρνη	»	89
Τὸ μήνυμα τοῦ Ὀμήρου	»	94
Θούριο	»	96

Σ' ΩΡΙΟ ΚΟΣΜΟ

Σ' ὄριο κόσμο.	Σελ.	101
Ἡ φοινικιά.	»	104
Σιγολέοντας στίχους	»	107
Τὸ ἀγόρι.	»	109
Τὸ τραγούδι τοῦ Μιμνέρμου	»	111
Ἑλένη.	»	112
Ἄρπυιες	»	113
Τότε	»	114
Ὄνειρο	»	115
Στοιχειά.	»	116
Ἡ Νεραΐδοπαρμένη	»	118
Στερνά λόγια	»	120
Ποῦ πᾶν ;	»	121
Σημειώσεις	»	123
Περιεχόμενα.	»	125



ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ
ΠΟΙΗΜΑΤΑ

ΤΑ ΘΑΝΑΣΙΜΑ 1896 ἐξηγτημένο.

ΤΑ ΜΑΥΡΑ ΚΡΙΝΑ 1906 ἐξηγτημένο.

ΔΡΑΜΑΤΑ

ΣΤΑΣΑ ΣΙΔΕΡΗ ἀνέκδοτο, (παίχτηκε ἀπὸ τοὺς θιάσους Βερώνη στὴ Σμύρνη καὶ Κυβέλης στὴν Πόλη 1909).

ΑΣΤΡΑΙΑ τυπώθηκε στὸ περιοδικὸ «Κόσμος» τῆς Σμύρνης 1910.

Ἐπισημαίνεται ὅτι ἀπὸ τὸ περιοδικὸ «Ἀνατολή», τοῦ ἴδιου (Σμύρνη 1910—12) **Ἡ Ἑλληνίδα τοῦ λαοῦ** καὶ **Ἡ Ἑλληνίδα τοῦ κόσμου**.

ΤΟ ΨΕΜΜΑ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Ἐτοιμάζεται.

ΦΡΟΣΩ ΝΟΤΑΡΑ, πολιτικό μυθιστόρημα τῆς Χαμιτικῆς ἐποχῆς.



B/4